

པར་བྱིན་སྐུའམ་བཞི་བའི་བསྐྱུས་དོན།

ཚེས་བའོ། ཡུང་ཐང་བསྐྱུས་པའི་ཕྱོད་མེ།
མེར་བྱེད་ཀྱི་གཞི་ཆེན་མོའི་ཚེས་ལྷིག་ཁང་།

༡༡། རྒྱལ་ས་བཞི་བའི་བསྐྱེད་དོན་རྒྱལ་མཐན་
པོ་བྲག་ས་བ་རྒྱལ་མཆོན་པ་ལ་གནང་བ་
བཞུགས་སོ། །

ཚུམ་བཤོ། བྱང་ཐང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོན་མེ།
མེད་ལྷུ་ས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་འི་ཚུམ་ལྷེག་ཁང་།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་མང་།

SJRB-0465

མ་ཕྱིར་པར་རྩ་ཞོལ་གིང་པར་ལ་གཞི་བཙུལ་བ་ཡིན།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཞོས།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམས་སྤྲེལ་བྱས།

༡༠༡༥ ལོའི་རྒྱ་དགུ་པར་གསར་དུ་བསྒྲིགས།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཏྲ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་ཏྲ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

གཤམ་བསྐྱར་དང་བཞོསྒྲིག་པ། དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་ཐར་འདོད།

དེབ་འདིའི་པར་སྐྱུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

མཛད་པ་པོ་ངོ་སྤྲོད།	iii
ཞུ་སྤྲིག་པའི་གསལ་བཤད།	vii
མཚམས་སྐྱར་བ་དང་མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱེད་སྤྲོས་བཤད་བ།	༡
རྣམ་པ་སྤྱི་འཛོལ་བསྐྱར་བཤད་བ།	༩
གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་བ།	༢
ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་བ།	༡༠
རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་མཛོལ་བསྐྱར་བཤད་བ།	༡༩
ཉན་སོམ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་སོ་བདུན་བཤད་བ།	༡༢
བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་སོ་བཞི་བཤད་བ།	༢༩
སྤྱན་སོར་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་བཤད་བ།	༣༩
སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བཤད་བ།	༣༧
སྤྱོད་པའི་ངོ་མོ་བཤད་བ།	༣༧
སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་བ།	༣༩
སྤྱོད་པའི་སྤྱོན་བཤད་བ།	༣༢
ཤེས་མཚན་སོགས་བཞི་བཤད་བ།	༣༧
ཐར་བ་ཆ་མཐུན་སོགས་རྒྱད་ལ་སྤྱི་བའི་རིམ་པ་བཤད་བ།	༤༧

སྒོ་སྤྱོད་བཤད་པ།.....	༡༥
ཕྱིར་མི་སྒྲོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ།.....	༡༦
མིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་སོགས་བཤད་པ།.....	༡༩
མཁུག་གི་དོན།.....	༢༠
པར་བྱར་སྒྲོན་ཆེག་.....	༢༡

མཛད་པ་པོ་ཏེ་སྟོན།

གྲུང་ཐང་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་མཆོག་ནི། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་རྩ་གྱེ་ལོ་
༡༧༤༩ ལོར་མདོ་སྐད་མཛོད་དགེ་སྐད་དུ་ཡབ་ཐེ་པོ་ལྷགས་པོ་བྱམས་པ་དང་། ཡུམ་པོ་ཚལ་
གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འབྱུངས། དགྲུང་ལོ་ལྗེ་ལྷགས་ཀྱི་མཁུན་འཛིགས་མེད་དབང་པོས་དགའ་
ལྷན་གྱི་ཐོག་ལྷ་བཅུ་པ་ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཡང་སྤིང་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད། དགྲུང་
ལོ་བདུན་པ་ས་གྱེ་ ༡༧༤༩ ལོར་ལྷ་ཐང་བཟ་ཤེས་འབྲིལ་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཆོས་སྟོར་ཞུགས་
ཤིང་། ཀུན་མཁུན་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་དྲུང་ནས་དགེ་བསྟེན་དང་རབ་བྱུང་དགེ་ལྷན་བཅས་
དགུས་གཅིག་དུ་ཞུས་ཤིང་མཆོན་ལ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་ཞེས་གསོལ། ལོ་ལྗེ་རིང་
རྒྱུ་རྒྱས་པ་སྟོབ་ཐང་རིན་ཆེན་སོགས་བསྟེན་ནས་ཆོས་སྟོན་སྟོར་དང་། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྗེ་ཙུ་བ་
སོགས་ཐུགས་འཛིན་གནང་བ་མ་ཟད། རིམ་གྱིས་རྒྱ་དང་སོག་པོའི་སྐད་ཡིག་སྤྱངས་བས་ཐུགས་
སུ་རྒྱུ། བར་གསལ་ལ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རིན་པོ་ཆའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྐད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་
མང་པོ་ཞིག་གསན། དགྲུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ས་གྱེ་ ༡༧༧༩ ལོར་དབུས་སུ་སྟོབ་གཉེར་ལ་བྱོན་ནས་
འབྲས་སྤངས་སྟོ་མང་གྲ་ཆང་དུ་ཆོས་ཞུགས་ཀྱིས་ཉོར་སྐལ་བཟང་དངོས་གྲུབ་དགེ་ལྷན་དུ་བསྟེན་
ནས་དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྗེ་བར་ལོ་དགྲུའི་རིང་དབུ་མ་དང་། མཛོད། འདུལ་བ། ཆང་ལ། བར་ཕྱིན་
བཅས་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྷ་ལ་སྟོབ་གཉེར་དང་གསན་སྟོང་མཛད། དབུས་སུ་བཞུགས་རིང་
ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་དང་། སྟོང་རྟོལ་ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ལྷ་མའི་གཙོ་
པོར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྐད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་སྤར་མ་གསན་པ་མང་པོ་ཞིག་གསན། དགྲུང་ལོ་ཉིར་
གཅིག་པ་རྒྱ་སྐག་ ༡༧༩༩ ལོར་རྒྱལ་དབང་འཇམ་དབལ་རྒྱ་མཆོ་ལས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་
བཞེས། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་དང་། སྟོང་རྟོལ་ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ལྷ་མའི་གཙོ་

མོར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྐྱེལ་གྱི་ཆོས་རྒྱན་སྤར་མ་གསན་པ་མང་པོ་གསལ། དགྲུང་ལོ་ཉིར་གཉིས་
པར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཆོད་བཀྲགས་བཞེས། དབུས་སུ་ལོ་བརྒྱད་ཅམ་བཞུགས་པའི་
རིང་ལ་མདོ་སྐྱེལ་རིག་གནས་གྱི་གཞུང་ཀུན་ལ་མཁྱེན་པ་སྟོན་མེད་དུ་གྱུར་ཅིང་། དབུས་
གཙང་གི་མཁས་མང་དཀྱིལ་ན་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཉོག་ལྟར་ཀུན་གྱིས་གཙུག་ཏུ་བཀུར་བའི་གནས་
སུ་གྱུར། དགྲུང་ལོ་ཉིར་ལྷ་པ་མེ་རྟ་ ༡༧༡༩ ལོར་ལྷ་རམས་པའི་བླ་སྐོར་དམ་བཅའ་མཛད། དེ་ནས་
མི་རིང་བར་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་དུ་མདོ་སྐྱེད་ལྷ་བྱང་བཟ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་
ཐེགས་ཏེ་སློབ་མ་མང་པོར་མདོ་སྐྱེལ་གྱི་ཆོས་རྒྱན་རྒྱ་ཆེར་འཆད་སྤེལ་མཛད་ཐུར་དགྲུང་ལོ་སོ་
གཅིག་པ་རྩ་བུ་ ༡༧༢༩ ལོར་ཆོས་སྤེ་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱང་བཟ་ཤིས་འབྲིལ་གྱི་གདན་སར་འཁོད་པས་
གདན་རབས་ཉིར་གཅིག་པ་དེ་ཡིན། ལོ་བདུན་གྱི་རིང་མདོ་སྐྱེད་ལྷོ་བྱང་གི་ཆོས་བླ་ཆེན་པོ་རྣམས་
སུ་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ས་གཞན་པན་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། མདོ་སྐྱེལ་རིག་
གནས་དང་བཅས་པར་མཁྱེན་རྒྱལ་ས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། གྲུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཞེས་སྟན་
བྱགས་གྱིས་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྲུབ། དབལ་མང་པོ་རྩེ་ཏ་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་སློབ་མ་ལ་
སྦྲེས་ཆེན་དམ་པ་མང་པོ་བྱུང་། སློབ་གཉེར་དང་། སྦྲིགས་ཁྲིམས་སོགས་ཞི་བག་ཐབས་མཁས་
གང་ལ་དེ་འཆོམས་གྱི་སྟོན་ས་ཉམས་ཆགས་བྱུང་རིགས་སྤར་གསོ་དང་ཅུང་ཟད་གནས་པ་རྣམས་
གོང་འཕེལ་ཡོང་བའི་དམ་འཛིན་ནན་ཏན་མཛད་པས་བླ་ཆོགས་དང་། སློབ་གཉེར། བསྟེན་བཀུར་
སོགས་སྤར་ལས་ལྷག་པའི་གོང་འཕེལ་ཆེན་པོ་བྱུང་། དགྲུང་ལོ་སོ་བདུན་པ་ས་རྟ་ ༡༧༤༡ ལོར།
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྱིད་མཆོག་སྤེལ་འདེགས་མེད་རྒྱ་མཆོ་གདན་སའི་ཁྱི་
ལ་བགོད་རྗེས་ཆོགས་ཆེན་གྱི་ཁྱིའི་ཐུགས་ཁུར་དགོངས་ཞུ་གནང་སྟེ། ལོ་ཤས་རིང་དགོན་ལུང་གི་
ཁྱི་ཁུར་བསྐྱུངས། དགྲུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་རྩ་པག་ ༡༩༠༣ ལོར་མཆོད་རྟེན་མཐོང་གྲོལ་ཆེན་མོ་
གསར་བཞེངས་གྱི་དབུ་རྩ་གསལ་ནས། དགྲུང་ལོ་ཞེ་བཞི་པ་ཤིང་གྲང་ ༡༩༠༥ ལོར་ཡོངས་སུ་གྱུབ་
སྟེ་རབ་གནས་དང་དགའ་སྟོན་རྒྱས་པར་མཛད། དགྲུང་ལོ་ར་བཞི་པ་ཤིང་པག་ ༡༩༡༥ ལོར་རོང་
པོ་ཕྱོགས་ནས་ལྷ་བྱང་བཟ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་དཔག་ཆེན་ཡོང་སྐབས་དགེ་འདུན་བགྲེས་གཞོན་སུས་

ཀྱང་མཆོན་ཆ་ཁྱེར་ནས་དཔག་འཐབ་ནང་ཞུགས་མི་ཆོག་པའི་དམ་བསྟགས་ནན་པོ་གནང་བས་
ལྷ་ཁང་འགའ་ཤམ་བཞིག་པ་མ་གཏོགས། གྲུ་བ་སྤུ་ལ་ཡང་གཞོན་འཆེ་མ་བྱུང་བའི་ཐོག་ནས་
དཔག་དབྱུང་རྣམས་ཕྱིར་ལོག་དགོས་པ་བྱུང་། གཞན་ཡང་མཛོད་དགོ་དང་། ཅོ་ན། རྒྱལ་རོང་། ར་
བ་སོགས་ས་གནས་མང་པོར་གདན་བྱངས་པ་ལྟར་ཐེབས་ནས་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་འཆད་
སྒེལ་དང་། དགོན་སྡེ་ཁག་གི་སློབ་གཉེར་དང་སྤྱིགས་ཁྱིམ་ས་ཉམས་གསོ། འཁྱག་ཅོད་འདུམས་པ།
བྱ་རི་དྲགས་ཉ་སོགས་སྟོག་གཅོད་པ་སྤོང་སྟོང་སོགས་བསྟན་འགྲུལ་དོན་རྒྱབ་ས་ཆེན་མཛད་པས་
སློབ་མ་ཡང་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱི་ས་ཆེན་དམ་པ་གངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་བྱུང་།

དགྲུང་ལོ་རེ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་ལུག་ ༡༩༩༣ ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་
དུ་གཤེགས་ཤིང་། སྐྱ་གདུང་ལས་རྟེན་ངོ་མཆར་ཅན་འགའ་ཞིག་ཕྱོན་པ་རྣམས་གདུང་རྟེན་
བཞེངས་པའི་ནང་དུ་བཞུགས། ལོ་རྒྱུ་སྟོར་རྒྱས་པ་དབལ་མང་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་
མཛད་པའི་ཁ་བྱང་དུ། “རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་སྤྲུ་ས་དགོན་མཆོག་
བསྟན་པའི་སྟོན་མའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དད་པའི་བསྟོན་བཞུང་པའི་ཉིན་བྱེད།” ལྷ་ས་ཞོལ་དཔར་མ་ལ་
ཤོག་གངས་ ༡༩༩༥ ལོད་པ་དམ་པ་དེའི་གསུང་འབྲུམ་ལྷ་ས་དཔར་མའི་པོད་ [༩] པའི་མཇུག་ཏུ་
ཡོད།

ཁོང་གི་གསུང་ཚུལ་ནི། འདུལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་དཀའ་གནད་མདོར་བསྟུས་ནོར་བུའི་སྤེང་བ།
བྱང་པའི་རྣམ་འབྱེད་གྱི་དཀའ་འགྲུལ་ཚུལ་འཕྲོ་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོའི་ཡང་སྟེང་། ཟབ་མོ་ལྷ་བའི་
ཐེན་གྱིས་ཐར་ལམ་སྤང་བ། ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་གནད་རྣམ་པར་བཤད་པ་མཁའ་པའི་
འཇུག་ངོགས། བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཐར་འདོད་འཇུག་ངོགས་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། རྟེན་
འགྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལུང་རིགས་བར་མཛོད། བསྟན་པའི་འཇུག་སྟོ་སྐབས་འགྲོའི་ཁྱིད་ཡིག་པན་
བདེའི་ལམ་བཟང་གསལ་བའི་སྟོན་མ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྷ་མོ་རིག་བྱེད་མ་ལ་བསྟོན་པའི་རྒྱ་ཆེར་
འགྲེལ་བརྩོམ་གསུམ་གྱི་སྤང་བ། དཔལ་གསང་བའི་བདག་པོ་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་བསྟེད་རིམ་གྱི་
རྣམ་གཞག་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་གསང་ཆེན་རོལ་མཆོ། གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་སོགས་སྟག་སྟ་

དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་མའི་ནམ་འབྱོར་དངོས་བྱུང་ཀུན་འབྱུང་། ཀུན་གཟིགས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་
མཛད་པའི་ཐེ་རིན་པོ་ཆའི་བསྟོད་པ་དབྱིད་རྒྱལ་མོའི་སྤྱད་བྱངས་ཀྱི་དོན་འབྲེལ་དབྱར་སྤྱེས་སྒྲ་
བརྒྱ། འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ལ་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལས་
བཅས་ཀྱི་བསྟོད་པ་དོན་དང་ལྡན་པ་དང་དེའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་བ། དགེ་ལྡན་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་
སྟོན་ལས། ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་ནམ་ཐར་རྒྱལ་སྤྲས་རྒྱ་མཆོའི་འདུག་རྟོགས།
ཐུབ་བཀུན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་རྟོགས་བཛོད་བསྐྱེད་ཀྱང་པོ། ཆོས་གར་ཀྱི་བསྟན་བཅས་ཡང་དག་
ལས་དུ་བཀྱི་བའི་རོལ་ཅེད། ཉམས་སྲོང་ཀན་པོའི་འབེལ་གཏམ་ཡིད་འབྱུང་དམར་ཁིད། རྒྱ་གིང་
བསྟན་བཅས། མདོ་སྤགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྟོབ་གཉེར་བྱེད་ཚུལ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱལོར་བུའི་མིང་དུ་
བསྟོད་པའི་ལས་ཡིག ། རྟེ་ཁྱི་སྟོ་བཟང་དོན་བྱུང་ཀྱི་ནམ་ཐར། སྟོ་མང་མཁན་པོ་ཆོས་དར་ཀྱི་ནམ་
ཐར། པར་ཕྱིན་སྟོས། མཛོད་སྟོས། འདུལ་བ་སྟོས། སྤྱད་སྟན་དག ། སྤྱན་དང་ཅིས། ལྷ་རིས་ཐེག་
ཆད་སོགས་སྤྱི་ཅལ་སྟོར་ཀྱི་བསྟན་བཅས་ནམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་པོ་ཏེ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་ཡོད།

བྱེ་ལོ་ ༡༠༡༣ ལྷ་ ༤ ཆོས་ ༡༡ ལ་མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་པས་བཅུས་
བསྒྲིགས་བྱས།

ཞུ་སྤྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

ཐོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སྤོན་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་བློན་ལས། ཐོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོར་དུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲེགས་བམ་ཁྱི་སྤྲག་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ནའང་། དུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོགས་པའི་མིའི་ཉེས་སྤོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་རྩ་བརྒྱལ་དུ་བྱིན་ཟེན་བ་དང་། ལྷག་འགྲོས་གང་མང་ཞིག་རྩ་བརྒྱལ་དུ་འགྲོ་ཉིར་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདིའི་ཐོད་མི་ཞིག་ལ་མཆོན་ན་རྩ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བརྩོན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་ལས་འགན་བརྒྱལ་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་མེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཙོང་སྤྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཆགས་དང་སྤྱད་སྟོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཙོང་སྤྲིག་གི་ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེང་རབས་ཀྱི་འབྲུལ་ལས་སྐབས་བདེ་དུ་བྱིན་པ་དང་བསྐྱེད་ནས་གསར་དུ་ཙོང་སྤྲིག་བྱས་པའི་དེབ་དང་འབྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་བྲལ་བརྒྱལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་ལོས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དཔར་བསྐྱེད་དང་ཞུ་སྤྲིག་གྲེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་ནོར་ཤོར་ནའང་ཆབས་ཆེ་བའི་སྟོན་ཆ་འབྲུང་སྤིང་བས་བསྐྱེད་དང་བཅོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་འཛོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱ་ཅི་ནས་ཀྱང་གཤེད་ཆེད་ཀྱི་ལས་ཀ་ཆེ་ཞིང་། གཤེད་ཉི་ཤེས་པར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་དགོས་བྱུང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཆན་ཡིག་འགོད་རྒྱ་ཉ་ཅང་གཤེད་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་ཙོང་སྤྲིག་ཁང་ལ་མཆོན་ན། པར་གཞི་ཆོད་ལྷན་ཞིག་མ་བྱིར་བཟུང་ནས་དེའི་ཡིག་འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་ཙོང་སྤྲིག་གྲེད་རྒྱ་རྩ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་ཅུས་ཤིག་སྤྱར་བཞིན་ཡོད།

མཐའ་མཆན་ཐོག་སྐབས་དེ་དེ་དཔེ་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་ཆེ་དེའི་མ་ཕྱིར་བསྐྱར་བའི་པར་གཞི་
ལ་**མ་ཕྱི**་ཞེས་དང་། པར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྟེ་དཔེ་པར་མ་དང་། བཟ་ཤིས་ལྷན་པོ། ཞོལ། སྤུ་
འབྲུ། རྒྱ་བྱང་པར་མ་རྣམས། **སྟེ། བཟ། ཞོལ། སྤུ། རྒྱ།** སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད། མཐའ་
མཆན་གྱི་ཁོད་དུ་རྟགས་ཅན་ ***བསྐྱབས** ལྟ་བུ་བྱང་ན་མ་ཕྱིའི་ཡིག་ཞོར་ཞིག་ཞུ་སྟེག་པས་
བསྐྱབས་སུ་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་ * འདིས་ཞུ་སྟེག་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་
ཆིག་མཆོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཅན་ -**བསྐྱབས** ལྟ་བུ་བྱང་ཆེ་བསྐྱབས་ཆད་པ་
དང་། +**བསྐྱབས** ལྟ་བུ་བྱང་ན་བསྐྱབས་སྟག་མ་བྱང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

viii

ཡིག་འོར་བསྐབ་དེ་ཉིད་ཞུ་སྤྲིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཆོན་བྱེད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་
གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྤྱི་འབྲུམ་པར་མའི་ཐྲེབ་གངས་**༡༠** **༣** **མ** **དུན** **དོས།** ཡིག་ཐེང་**༦** **པ་ན།** **ཟླ**་བྲང་
པར་མའི་ཐྲེབ་གངས་**༡༡༠** **རྒྱ**་བོད་ས། ཡིག་ཐེང་**༣** **པ་ན།** **བསྐྱབས་**ཞེས་བཀོད་འདུག་ཅེས་གོ་
དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཞུ་སྤྲིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འབྲུལ་དེ་བ་ཏུ་ཁོར་འཁྲུལ་ཤོར་བ་
སོགས་གཟིགས་ཆེ་ཀུན་པན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱ་བ་སྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཐུན་ལྷན་
ནམས་ནས་འདི་གའི་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་དོ་སྟོན་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐྱེད་ཞུ་
རྒྱ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྱོགས་ངང་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྤྲིག་ཞུས་ཏེ་སྤྲུས་
ཀ་ཇེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་ནས།

བྱི་ལོ་**༢༠༢༠** **ལྷ་**་**༠༧**་**ཆེས་**་**༡༥**་ལ།

༡༡། །སྐབས་བཞི་བའི་བསྐྱུས་དོན་རྒྱལ་མཁན་པོ་གྲགས་པ་
རྒྱལ་མཆན་པ་ལ་གནང་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡༡། །སྤྱིར་བཞིའི་རིན་ཆེན་རྒྱལ་བཅེགས་རི་བོའི་སྤྱིར། །སྤྱིབ་བྲལ་དབྱིངས་
རིག་དབྱེར་མེད་ལྡིང་ཁང་ན། །ལྷ་ལྷན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་འཆི་མེད་གཙོ། །སྤང་
བརྟན་གྱི་བ་བརྒྱར་འགྱུར་དེས་སྤྱོདས་ཤིག །

མཆམས་སྤྱར་བ་དང་མཆེན་གསུམ་བརྒྱས་སྒྲོམ་བཤད་པ།

གཞི་ཤེས་མཐུག་སྤྱད་མདོ་ཆོན་བཅུ་དགུ་སོགས། །སྤྱོད་པ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་
ལེའུ་ཡི། །མདོ་ཆོན་གསུམ་གྱི་མཆེན་གསུམ་རྫོད་བྱེད་སྐབས། །གསུམ་པོ་རྫོགས་
པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཟིན་ནས། །དེ་ཡང་ཐོས་ཅམ་མིན་པར་བསྟོམ་དགོས་
ཕྱིར། །དབང་དུ་བྱ་ཕྱིར་ཡང་ཞེས་གསུངས་པ་ལས། །གཞུང་ལ་སྤྱར་ནས་ཡང་སྤྱ་
རྗེས་གཙོད་འཁུལ། །ལོ་ཆེན་མཆམས་སྤྱོད་གཞུང་ཆོག་སྤྱི་ལ། །ཤེས་དང་སྟོམ་
པའི་སྤྱ་ལས་མ་བྱུང་ཕྱིར། །དེ་དེ་ཅམ་ཕྱིར་ཡིན་པས་མི་སྒྲོམ་ལོ། །གང་ཐོས་དེ་ཉིད་
བསྟོམ་བྱར་གཞུང་བརྒྱས་འབྲུག། །ལ་ལ་དང་བོ་གསུམ་དུ་མཆེན་གསུམ་གྱི། །ནམ་
པ་མི་གསལ་ཕྱིར་ན་མི་སྒྲོམ་ཟེར། །རྒྱ་འབྲས་ལ་སོགས་དོན་དང་ལམ་གསུམ་

སོགས། །ཤེས་རྣམ་ཅི་རིགས་དེར་ཡང་གསལ་བྱེད་མིན། །

༩ རང་ལུགས་ལུལ་ངོས་བྱེད་ལས་གསུམ་བྱེད་ཏེ། །ཐོར་བུར་བྱེ་བ་འདིར་
བསྐྱས་བསྐྱས་བསྒྲོམ་བྱེད། །སྐབས་འདིས་ལྷན་ཅིག་གསུངས་ལ་ཐོར་བྱའི་
དོན། །ཆང་བ་ལས་ཀྱང་ལྷག་བྱེད་འདིས་ཆོག་གོ། །མ་ཡིན་མཁྱེན་གསུམ་སོ་སོའི་
མཆན་ཉིད་དང་། །སྒྲོམ་བྱེད་སྦྱར་ཤེས་དགོས་པ་གཞན་བྱེད་ཏེ། །སྒྲོག་ཆ་ཙམ་
དང་སྒྲོམ་བྱེད་ཀྱིས་བསྟན་བྱེད། །གསུམ་བ་བྱེད་ལས་སྒྲོས་ཀྱང་མི་མཚུངས་
ཏེ། །དེ་ནི་བ་དང་གཉེན་པོའི་སྐྱས་བསྟན་བྱེད། །རིམས་ནད་ནི་དང་ནི་བའི་ཐབས་
བརྗོད་བཞིན། །དང་བོ་བསྐྱས་སྒྲོམ་དོན་ཡང་ལོ་ཆེན་གྱིས། །གཞི་ཡི་ཉེར་བདུན་
ལམ་གྱི་སུམ་ཅུ་བྱག། །རྣམ་ཐར་རྣམ་གསུམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞི། །དེ་བཞིན་
ཉིད་བཅས་དོན་དམ་དོན་གཅིག་ལས། །སྟོང་དང་བདག་མེད་གཞི་ལམ་དབྱེ་བས་
བཞི། །སེམས་དཔར་རྗེས་མ་སྟུན་རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པའི་སྟོང་། །ལྷ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་པའོ། །གཞི་ལམ་དབྱེ་བས་འགོག་ལམ་ཞི་གཉིས་དང་། །རྣམ་པའི་མཆན་མེད་
འགོག་ལམ་བར་ཆད་མེད། །ཞེ་ལྷ་མཆན་མེད་དོ་སྟོན་མེད་བཙོ་བརྒྱད་དེ། །སྐྱག་
ཀུན་གཞི་ལམ་དབྱེ་བས་བཅུ་བྱག་སྟེང་། །ཀུན་འབྱུང་བར་ཆད་མེད་དང་སྟོན་མེད་
དོ། །སྟོང་སྟོན་སྟུན་མོང་སྐྱག་བསྐྱེད་དངོས་ཉིད་མེད། །གསུམ་གའི་སྟུན་མོང་དེ་
བཞིན་ཉིད་རྣམ་སྟེ། །སྟུན་མོང་རྣམ་ཐར་ཀྱང་བསྐྱས་གཙོ་བོ་ནི། །ལྷག་མ་ཆོས་ཙན་
རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་བཅས། །དོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་བདེན་སྟོང་སྟོས་བྲལ་དུ། །བསྐྱས་
ནས་བསྒྲོམ་པ་བསྐྱས་སྒྲོམ་དོན་དུ་འདོད། །དོན་གཅིག་བདེན་མེད་ཡིན་པའི་བྱེད་
བསམ་ན། །ལྷག་ལ་ཐལ་བར་འབྱུང་ཞེས་ལམ་སྒྲིག་གསུངས། །མདོ་སྤྲ་ཙམ་ལ་

བཞེན་ནས་མི་ཉག་སོགས། །རང་ལྟོག་མི་འདེན་ཆོས་ཉིད་འདེན་ན་ཡང་། །རང་
ལྟོག་རི་སྟེང་ནས་པར་འདོད་དགོས་ཤིང་། །ཤངས་པན་ཀུན་རྫོབ་ནས་པ་བརྒྱ་དང་
གཉིས། །དངོས་སྤྱུང་བྱེད་འདོད་དེ་དག་སྟོམ་མམ་མིན། །བསྟོམ་ན་སྟོམ་ཚུལ་
འཆད་ཆེ་འཆད་དགོས་ཕྱིར། །འབྲེལ་ཆིག་བསྐྱར་ནས་སྟོང་ཙམ་བསྟོམ་གསུངས་
འགལ། །མི་སྟོམ་ཉག་འཛིན་གཉེན་པོར་མི་ཉག་སོགས། །རིམ་གསུངས་ཅ་བ་
འབྲེལ་བ་ཀུན་དང་འགལ། །ཁ་ཅིག་ཞི་ལྷག་ཡུལ་དུ་བསྐྱེད་འདོད་འཁྲུག། །མེམས་
བསྐྱེད་ཞི་གནས་ལ་རག་ཏུ་ཅང་ཕྱིར། །རང་ལུགས་མཁྱེན་གསུམ་ནས་ཀུན་ནས་
རྫོགས་ཀྱི། །འཛིན་སྤངས་ཡུལ་དུ་སྤྱད་བ་བསྐྱེད་སྟོམ་དོན། །སྤྱོད་པ་དེས་ནས་
རྫོགས་སྟོར་བ་བཞིན། །

ནམ་པ་སྤྱིའི་མདོར་བསྟན་བཤད་བ།

༥ གཞུང་གི་དོན་ལ་ནམ་རྫོགས་སྤྱི་དོན་དང་། །ཐར་ཆ་ནས་བཟུང་ཐུང་ལ་སྤྱི་
རིམ་གཉིས། །དང་པོ་སྤྱར་ས་ནས་པ་སྤྱོར་མཁན་ཉིན། །སྤྱོར་བའི་ངོ་པོ་སྤྱོན་ཡོན་
མཆན་ཉིད་ལྷག །རྒྱས་བཤད་དོན་དང་མདོར་བསྟན་ཤེས་ནས་བདུན། །དེར་ཡང་
དངོས་དང་སྟོམ་བྱེད་སྤྱོར་ནས་གཉིས། །དེ་ཕྱིར་མདོར་བསྟན་ཀླང་བ་དང་པོ་
ཡིས། །ཁྲོག་ཕྱོགས་འགལ་ཁྲའི་ནས་ལྷན་ཤེས་ནས་བསྟན། །ནས་པའམ་བྱེ་བྲག་ཅེས་
པས་ཉག་འཛིན་དང་། །བདེར་འཛིན་ལ་སོགས་སོ་སོའི་བྱེ་བྲག་གི་ །དོས་སྐལ་གཞོད་
བྱེད་འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་བསྟན། །མཆན་ཉིད་ཅེས་པས་འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་
དེ། །གོང་དུ་བཤད་པའི་ཤེས་ནས་སྤྱོར་ནས་གཉིས། །གཉེན་པོར་འཛིན་བྱེད་མཆན་

ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས། །ཁ་ཅིག་རྣམ་པའི་མཆོན་ཉིད་འཆད་བྱེད་དུ། །བྱེད་པ་རྣམ་
བཤད་ལས་ནི་བཀག་གོ་བྱེད། །བདེན་བཞིའི་སྟེང་དུ་རྟག་འཛིན་ལ་སོགས་
པ། །འཛོམས་བྱེད་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཚུལ་ས་སྒྱུར་བར། །རྣམ་པ་ཤེས་རབ་བོ་ཞེས་
འདྲ་ཁ་ཡན་ཅན། །བཤད་ན་དགོས་པ་སྟོར་བ་དེ་དོན་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་གཞི་མེད་རྣམ་
པར་མ་སོང་བར། །རྣམ་པའི་དོན་དུ་མཛད་པ་ཡབ་སྐུ་མ་ཐུན། །ཆོག་གསལ་གཞི་
ཡིས་གཞི་ཤེས་ཤེས་པ་ཞེས། །ལམ་དང་རྣམ་པས་རྣམ་མཁུན་བསྟན་ནོ་བྱེད། །རྣམ་
པ་དེ་ལ་ཀུན་མཁུན་ཉིད་གསུམ་གྱི། །ཤེས་རྣམ་ཅ་བར་གསུངས་ཕྱིར་མཐའ་རྒྱང་
མིན། །རྗེ་སོགས་ལས་དང་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ལ། །དོན་རྣམ་ཤེས་རྣམ་ཐ་སྟོན་རིས་
སྒྱུར་བ། །གསུང་རབ་ཐ་སྟོན་མིན་ཞེས་ཁ་ཅིག་བྱེད། །ཅ་བར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
བཞི་དག་གི་རྣམ་པ་ཞེས་པས་དོན་རྣམ་གསལ་བར་གསུངས། །

དེ་བཞིན་ཤེས་པའི་རྣམ་པའང་ཡེ་ཤེས་གྱི། །རྣམ་པ་ཞེས་ནི་རིགས་བྱིན་
གསུངས་ཕྱིར་རོ། །དོན་རྣམ་ཤེས་རྣམ་གཉིས་ལས་བསྟོམ་བྱ་དངོས། །གང་ཡིན་
ཁ་ཅིག་ཅོད་པ་དོན་ཆུང་སྟེ། །མི་རྟག་སྟོམ་པས་དེ་སྟོ་བསྟོམ་འགྱུར་ཁིང་། །སྟོང་
ཉིད་སྟོམ་ལ་ཤེར་བྱིན་བསྟོམ་གསུངས་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱིས། །ཡེ་ཤེས་བསྟོམས་ན་ཤེས་པ་སྟོམ་འགྱུར་བྱེད། །མ་ངས་དེ་ལྟ་མིན་ན་
ཡེ་ཤེས་དེར། །མཉམ་པར་བཞག་སྟོ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །བྱེད་ཅག་བསྟོམ་
བྱར་བྱས་ན་འཛིན་སྟངས་སུ། །བྱེད་དགོས་སྟུམ་པ་འདི་ཡིས་ནོངས་པའི་
བྱིར། །སྟོམ་ཚུལ་སྟོ་ཆོགས་དབྱེ་བ་ཤེས་དགོས་ཏེ། །སྟོང་དང་བདེན་བཞི་འཛིན་
སྟངས་ཡུལ་བྱས་བསྟོམ། །བྱམས་སོགས་ཡུལ་ཅན་ངོ་མོར་བསྐྱེད་ནས་

བསྐྱོམ། །ཆོག་གས་ལ་དབང་སྟོབས་རྗེས་མ་ཐུན་རྣམ་པས་བསྐྱོམ། །སོ་སྤྱེས་མཁུན་གསུམ་རྟོག་ས་རིགས་སྟོན་པས་བསྐྱོམ། །པལ་བས་དངོས་བརྒྱད་མཆན་ཉིད་རྗེས་དཔྱེད་བསྐྱོམ། །རྒྱལ་ཀུན་གསང་གསུམ་སྟོན་ལས་རྣམ་པས་བསྐྱོམ། །ལ་སོགས་འཕྲོས་དོན་སྣ་ཆོག་གས་ཤེས་པར་བྱ། །རང་ལུགས་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་རྣམ་ཤར་བའི་སྟོས། །རང་གི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི། །ཆ་བཞག་རིག་པ་གཉེན་པོའི་མཆན་ཉིད་དེ། །ཆ་བཞག་འཛིན་སྟངས་མི་གསལ་ཁ་ཅིག་དང་། །རང་གི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མེད་རྣམ་མཁུན་སྤྱད། །འདིར་བསྟན་དེ་ནི་འདིར་བསྟན་གཉེན་པོའི་དོན། །ཆ་བཞག་མ་སྟོས་སྟོར་རྣམ་གཅི་བྱིར་དབྱད། །གཉེན་པོ་ལས་ཞུགས་ཁོ་ནར་འདོད་མི་རིགས། །སྟོང་གཉེན་ཅམ་མིན་གཉེན་པོ་སྣ་ཆོག་གས་ཏེ། །གང་གང་སྟོན་མཐོང་རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་གཉེན། །རྒྱན་པོ་འབྱེན་འདའི་སྟོང་གཉེན་བར་ཆད་མེད། །བྲལ་ཐོབ་འཛིན་པའི་གཞི་གཉེན་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །དེ་ཡན་བྱད་པར་ལམ་རྣམས་ཐག་བསྐྱང་གཉེན། །བྲེ་སྦྱ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡང་འདིར་འདོད་ལོ། །གཞན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱེས་བྱ་རྒྱུ་དྲུག་ཡང་། །ཡོད་བྱིར་གཉེན་པོ་མིན་ན་མཛོད་སོགས་ལས། །མཆན་ཉིད་མི་མ་ཐུན་བྱིར་རིང་འབྱུང་བཞི་དང་། །མི་མ་ཐུན་གཉེན་པོས་རིང་བ་ཁྲིམས་དང་འཆལ། །ཤར་རྒྱལ་ཡུལ་གྱིས་རིང་ཞིང་འདས་མ་འོངས། །དུས་གྱིས་རིང་སྟེ་བཞི་གསུངས་གཉིས་པར་འགལ། །

ཁ་ཅིག་གཉེན་པོ་ཡིན་ན་སྤང་བྱ་དེར། །འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དགོས་འདོད་འཁྲུལ་པ་སྟེ། །འདུ་ཤེས་ཀུན་མཆོག་མི་རྟག་འདུ་ཤེས་སུ། །གསུངས་བྱིར་བདེན་འཛིན་གཉེན་པོར་གཞོལ་བྱིར་དང་། །བདག་མེད་རྣམ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཡེ་

ཤེས་གཉིས། །ཆགས་པར་དངོས་ལགལ་ཡིན་པ་ཆགས་པ་དེ། །འཛིན་པ་གཉིས་
ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀར་འགྱུར། །ཁ་ཅིག་མདོ་ཡིས་དོན་རྣམ་ཅམ་བསྟན་ཟེར། །མ་
མཆིས་ཞེས་པས་དོན་དང་ཤེས་ཕྱིན་ཞེས། །ཤེས་རྣམ་གསུངས་ཤིང་གཞན་ཡང་ཅི་
རིགས་པར། །རྒྱལ་དང་རབ་འབྱོར་གཉིས་ཀྱིས་དོན་ཤེས་གྱི། །རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་
གསུངས་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །ལ་ལ་རྒྱས་བཤད་ཤེས་རྣམ་གཙོར་བསྟན་ཏེ། །ལམ་གྱི་
རྣམ་པ་དེ་སྟེང་བསྟན་ཕྱིར་ཟེར། །ཤེས་རྣམ་ཡིན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ཤེས་རྣམ་
དུ། །བྱས་ཏེ་མ་བསྟན་ཕྱིར་ན་མི་ལགལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་གཉན་པོར་འཛིན་སྟངས་རྣམ་
འཆར་ན། །བར་ཆད་མེད་ལ་འཛིན་སྟངས་འཆར་འགྱུར་ཞིང་། །འདོད་ན་རང་ཡུལ་
འཆར་རམ་ཞེ་ན་མིན། །ཡུལ་ལ་དམིགས་ཡུལ་ལ་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་ཤིང་། །འཛིན་
སྟངས་བདག་མེད་སྤྱི་རགས་གང་རུང་ཕྱིར། །ཆོག་ལ་གཟབ་ཅིང་ཤུགས་ཡུལ་
གསུངས་པ་དབྱེ། །

གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

རྒྱས་པར་བཤད་གསུམ་དང་བོ་གཞི་ཤེས་ལ། །བྱབ་འཕྲལ་འགྱུར་ལྡོག་མི་རྟག་
མེད་པའི་དོན། །དོན་དམ་ཚིངས་པའི་ཉིང་ལེན་སྤྲུག་བསྐལ་ཏེ། །ཡང་ན་སྐད་ཅིག་
ལས་ལྷག་མི་སྦྱིས་དང་། །བདག་དཔེན་བདག་གི་བ་ཡིས་མི་བཟྩི་བཞི། །སྲིད་པ་
བདེན་མེད་ཀུན་འབྱུང་ནམ་མཁའ་འབྲ། །རབ་ཏུ་སྦྱིད་བྱེད་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་
པའི། །ཡིད་བྱེད་རྟོག་དཔྱོད་ལ་སོགས་བཟོད་དུ་མེད། །ཡང་ན་རྟོག་དཔྱོད་མེད་ཕྱིར་
རྟོད་བྱེད་མེད། །ཡང་སྲིད་རྒྱུན་གྱིས་ཆོར་སོགས་མིང་བཞི་མེད། །འགོག་པ་གཞན་

གྱི་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བ་མེད། །གཏན་དུ་ཞི་ཕྱིར་རྒྱུན་གྱིས་མི་འཕྲོག་སྟེ། །དག་སྦྱིང་ག་ཟུང་
མེད་ལ་སྦྱར་གསེར་འཕྲུང་བཞེད། །ཆོས་དབྱིངས་ཉིད་ཕྱིར་ཐར་བ་མི་ཟད་དེ། །ཆོས་
ཉིད་བི་བལ་འགོག་བ་སྦྱེ་བ་མེད། །ལམ་ལ་ཉོན་སྤྱིབ་གཉེན་པོ་རྣམ་བཞི་སྟེ། །ལམ་
སྒོམ་བྱེད་པོ་དོན་དམ་རིག་པ་བོ། །གོང་མར་འཕོ་བོ་ཉོན་མོངས་འདུལ་བ་བོ། །བདག་
མེད་ཉོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་བཞི། །འཕོ་བ་རྒྱན་བཟང་འཆི་འཕོར་བཤད་
ཀྲང་མིན། །ཉོན་མོངས་གཉེན་པོ་རྫོགས་ཕྱིར་སྐྱག་བཅུ་གཅིག་ །འོས་མེད་རིགས་
པས་ཤེས་སྤྱིབ་གཉེན་པོར་འབྱུག། །དེ་སྤང་དཀའ་ཕྱིར་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་བྱེ་
བར། །མཉམ་བཞག་གཙོ་དང་མཉམ་རྗེས་སྤེལ་མ་རུ། །དུས་རིང་འབྱུང་ཕྱིར་ཟག་
མེད་ཟག་བཅས་འབྱེད། །སྒོ་བ་དཔོན་ལམ་འདིས་རང་རྒྱལ་སྤྱད་བའི་ཕྱིར། །ཤེས་
སྤྱིབ་གཉེན་པོ་གསུངས་ལ་ལོ་ཆེན་གྱིས། །རང་རྒྱལ་སྤྱད་དགོས་ཞེས་པ་ཤེས་རྣམ་
གྱི། །དབང་བྱས་ཡིན་ན་དོན་རྣམ་བཤད་སྐབས་འཆོལ། །དོན་རྣམ་ཡིན་ན་དེ་འདུག་
ལ་དགོས། །བདེན་པ་དང་བོ་གསུམ་དང་མཚུངས་ཞེས་ཟེར། །

རྒྱལ་བས་སྤྱག་ཀུན་སྒོང་ཕྱིར་ལམ་སྒོམས་ཞེས། །གདམས་ཏེ་བསྐྱེད་བྱར་
ཡིན་གྱི་ཤེས་བྱར་མིན། །འདིར་ཡང་གཞི་ཤེས་འབའ་ཞིག་སྐབས་ཡིན་ཕྱིར། །ལམ་
འདིས་གཞི་ཤེས་རང་གི་ངོ་པོའི་སྒོས། །མཚོན་སྤྱད་རང་ཡིན་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱས་
པས་ན། །དམིགས་པར་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་དང་ག་ལ་མཚུངས། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་
དམིགས་པའི་དབང་བྱས་ཀྱང་། །ཉན་རང་རང་རྒྱུད་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་
ཅོམ། །དམིགས་ཕྱིར་དམན་ཞེས་དབྱས་མཐའི་འབྲེལ་བར་གསུངས། །འཕགས་
པས་འདིའི་ཞེས་དགག་ཆོག་མ་མཛད་ཕྱིར། །ཐེག་པ་གཉི་གའི་ཤེས་སྤྱིབ་གཉེན་པོ་

ཀྱལ། །བཞེད་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ལྟར་མིན་གསུངས་པ་ཡང་། །མི་རིགས་དེས་ཀྱང་མཐོང་
སྒྲོམ་ཉིད་གསུངས་ཕྱིར། །ཆོག་གསལ་ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་སྒྲོམ་གཅིག་
ལུང་། །གསུངས་པ་འགྲེལ་ཚུང་འགྱུར་ལ་བདེ་འདྲ་ཡང་། །སྤང་བ་གཉིས་དང་མི་
མཐུན་ཕྱིར་ན་དོར། །དེ་ཡང་སྒྲོམ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ལྟ། །མཐོང་ལ་ཕྱི་དོན་ཀྱན་ཉོན་
ནམ་བྱང་དང་། །བག་ཆགས་དབྱེ་བའི་སྒྲོས་དང་རྟོགས་པའི་སྒྲོམ། །ཕྱི་དོན་རྟོགས་པ་
ཐོབ་ཟིན་ཉམས་མེད་དུག །ཐ་མར་གསེར་འཕྲེང་སྟོང་ཉིད་མི་གཡོ་གསུངས། །འདི་
དག་ལེགས་ལྷན་འདོད་ཚུལ་ལམ་སྒྲིག་གསལ། །འདིར་བསྟན་གཙོ་བོ་ནམ་བཞག་
རྟོན་ཤེས་ནས། །རྗེས་སུ་གསུང་ཕྱིར་སེམས་དབའི་བསྐྱེད་བྱ་ཅམ། །ཡིན་ཕྱིར་
དམན་ལ་མིན་ཞིང་རྒྱལ་ལ་འཕང་མིན། །སྐབས་འདིར་གཙོར་བསྟན་ལམ་ཤེས་འང་
གཞི་ཤེས་ཉིད། །

ཁ་ཅིག་བདག་མེད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་སྒྲོས། །ཟིན་པའི་ཐེག་དམན་ཤེས་
རབ་རྟོགས་རིགས་དེ། །གཞི་ཤེས་དམིགས་ལ་ལོག་ཞུགས་གཉེན་པོར་འདོད། །གཞི་
ཤེས་དམིགས་པར་ལོག་ཞུགས་བདེན་འཛིན་ཡང་། །ཡོད་ཅིང་མི་རྟག་རྟོགས་སྒོ་
དེའི་གཉེན་པོར། །མི་རིགས་འདིར་བསྟན་གཉེན་པོ་ནམ་པའི་དོན། །སྤར་བཤད་
བཞིན་དུ་འཛིན་སྟངས་འགལ་དགོས་ཤིང་། །གཉེན་པོ་ཅམ་ལ་བསམ་ན་སྐབས་
འཆོལ་ཕྱིར། །གང་གི་གཉེན་པོ་བྱ་ཡུལ་སྒྲིབ་པ་ལ། །མཆོན་ཉིད་ཟུར་དུ་ཆ་བཞག་མ་
སྒྲོས་པར། །ཐར་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་བར་གཙོད་སྒྲིབ། །རིམ་བཞིན་སྒྲིབ་
གཉིས་དོན་དུ་ཁ་ཅིག་འདོད། །གཞན་དག་སྤྱི་མའི་སྒྲོན་དུ་བདེན་འཛིན་
འཕེན། །འཛིག་ཆོགས་ལྟ་བུའི་གདོན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ །ཐོབ་ལ་བར་དུ་གཙོད་

ཕྱིར་ཕྱ་མ་ཞིག་ །དབྱ་བཅོམ་བདེན་འདྲིན་ལྷན་ཕྱིར་གཞོད་ཅམ་གྱིས། །བར་གཅོད་
མི་དགོས་ཕྱིར་ན་གཞན་དེའང་ཞེགས། །སྐྱིབ་དེ་གཉིས་སུ་ངེས་ཀྱང་མ་བྱུང་
སྟེ། །སྟོབས་ཀྱི་སྐྱོད་དབང་པོའི་དོན་ཆེ་བཞིན། །གང་ལ་སོགས་པ་མེད་ཚུལ་འཆད་
པའི་སྐབས། །གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་དུག །ཤེས་སྐྱིབ་གོ་ཆས་
འཐུམས་པ་འཕྲིགས་ཀྱིས་དང་། །བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་མཁྱེན་སོགས་ཁམས་
གཅོད་པའི། །སྟོམས་འདུག་སྐྱིབ་པའི་ཅིག་པ་གཞིག་ཀྱིས་གསུམ། །སྲིད་པའི་འདབ་
རྒྱས་ཉོན་མོངས་ལྟོན་ཤིང་ཆེ། །གཅོད་ཀྱིས་ཟག་ཟད་སྟོབས་སུ་རྒྱུད་ཆར་
གསུངས། །འོན་ཀྱང་བྱིང་ལྷ་དགེ་ལ་རགས་པ་ནི། །མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བཟླན་དུ་བཤད་
པའི་ཕྱིར། །སྐྱིབ་གཉིས་ལས་གཞན་སྟོམས་འདུག་སྐྱིབ་གང་དབྱུང། །སྟོམས་འདུག་
སྐྱིབ་ལ་སྐྱིབ་པས་བྱུང་གསུངས་ཤིང་། །ལས་སྐྱིབ་དེ་ལས་བསྐྱོག་ཕྱིར་དེ་ཉིད་
ལ། །དོ་ཆ་ཁེལ་མེད་དང་ལྷན་མེད་དམ་དབྱུང། །

གཞན་ཡང་སྐྱིབ་པའི་འདྲིན་ཚུལ་དུ་མ་སྟེ། །དབྱུས་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་སྐྱིབ་པའི་
ལེའུ་ལས། །སྐྱིབ་པ་ཆེན་པོ་ནས་བཟུང་པར་བྱིན་དང་། །བྱུང་པར་འགྲོ་ལ་སྐྱིབ་
བཅས་བཅུ་གསུངས་ཤིང་། །དེ་ཡི་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡི། །ཀྱན་མོངས་ཉེར་
གཉིས་བཅུ་གཅིག་གནས་ངན་ལེན། །སྐྱིབ་གཉིས་ལས་གཞན་ཁ་ཅིག་ཆགས་སྐྱིབ་
དང་། །སོགས་སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱང་སྐྱིབ་གཉིས་ལས་གཞན་ཟེར། །མི་འཐད་རི་ལྷ་རི་སྟེང་
ལ་མོངས་པའི། །ཆ་ནས་བྱེ་ཡང་ཤེས་སྐྱིབ་དང་གཅིག་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་འདོད་ཆེན་
ཆོས་ལ་སྤང་བ་དང་། །སྤྲུལ་གས་བདག་ལྷ་ཉན་སོས་འདྲིགས་སྟེང་དང་། །རང་རྒྱལ་
བཅེ་མེད་སྐྱིབ་བཞིའང་གཉིས་མིན་ཟེར། །སྤྲ་གཉིས་སྲིད་མཐར་ལྷུང་བྱེད་ཉོན་སྐྱིབ་

དང་། །ཕྱི་གཉིས་ཞི་མཐར་ལྷུང་བྱེད་བདེན་འཛིན་གཙོ། །གཉེན་སོ་སོས་པ་ལ་
སོགས་བཞི་ཡི་འབྲས། །གཙང་བདེ་རྟག་བདག་དམ་པའི་པར་ཕྱིན་བཞི། །གཞི་ཤེས་
བཞིན་དུ་རང་གི་དམིགས་རྣམ་གཅིག་ །བྱས་ནས་ཉམས་ལེན་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་
དོན། །དམིགས་པ་བདེན་བཞི་རྣམ་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི། །འཛིན་སྟངས་ཉེར་བདུན་གང་
རུང་སྒྲོམ་པ་ཡི། །རབ་བྱེ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་འདིར་དངོས་སུ། །གཙོར་བསྟན་
སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་དོན། །དེ་དག་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ཤེས་སྡིབ་
རགས། །ཤེས་སྡིབ་མིན་ཏེ་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བདག་འཛིན་རགས་པ་བདག་
འཛིན་མིན་བཞིན་ཟེར། །ཤེས་སྡིབ་ཡིན་པ་རྣམ་དག་སྐབས་ཀྱིས་འབྲུག། །ཁ་ཅིག་
བྱེད་སོ་བདག་མེད་རྟགས་སོགས་བཞི། །བཙུང་དབྱེ་བའི་དོན་རྣམ་མ་ཡིན་
ཏེ། །ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་བྱེད་ཡིན་ཕྱིར་ཟེར། །མ་དེས་ལམ་སྟེང་འདིར་བསྟན་དོན་
རྣམ་ལ། །ལམ་དེའི་འཛིན་སྟངས་ལུལ་ཞིག་མི་དགོས་ཕྱིར། །

ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་མི་གཡོའི་བར། །གཞི་ལ་སྦྱར་ཕྱིར་ལམ་ལ་
མཆོམས་འབྱེད་བྱེད། །དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་འདོད་ཆགས་བྲལ་རྣམ་ནས། །དངོས་
མེད་དངོས་ཉིད་བར་ཞེས་དོན་གྱིས་འཛོམ། །རྒྱུད་རྒྱར་མངོན་རྟགས་རིམ་དང་འདིར་
གསུངས་པ། །རྒྱུ་འབྲས་དོན་རིམ་ཕྱིར་ན་འགལ་བ་མེད། །ཀྱན་འབྱུང་སྟོང་གཉེན་སྒྲོ་
ནས་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ལམ་ལ་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྒྲོ་ནས་བདུན། །སྤྱག་བདེན་རང་
སྤྱིའི་སྒྲོས་ལྷ་འགོག་བདེན་ལ། །སྟོང་ཉིད་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། །རྣམ་བཤད་

ལྷ་རྒྱལ་པོ་ལོ་རྒྱུ་པ་ས་སོ། །དང་པོ་བདག་མེད་མངོན་མཐོང་ཡེ་ཤེས་དེ། །མ་
འོངས་ལ་འདུན་མི་འབྲུལ་འདོད་ཆགས་དང་། །ཡང་སྲིད་ལ་དགའ་གསུམ་གྱི་གཉེན་
པོ་སྟེ། །ཐོབ་འདོད་ཆགས་བྲལ་ཞེན་པ་ས་མི་གནས་དང་། །སྲིད་པ་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་
གསུམ་ཡིན་ཕྱིར། །གསེར་འབྲིང་འདུན་པ་ཡུལ་ངེས་ལ་གསུངས་དབྱེད། །དེ་བཞིན་
ཆགས་སྤང་མོངས་གསུམ་གཉེན་པོ་སྟེ། །དེ་ཡི་ཞེན་ཚུལ་མེད་པའི་རྣམ་ཅན་
ཕྱིར། །བདག་འཛིན་གྱུར་བའི་ཞེ་སྤང་འདི་ཡིས་འབྲུག། །གཙང་བདེ་སོགས་གསུམ་
ཀུན་རྟོག་གཉེན་པོ་སྟེ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཞེན་ཡུལ་མེད་རྟོགས་ཕྱིར། །རང་
དབང་སེམས་ཅན་ཉིད་དུ་མངོན་ཞེན་པའི། །གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ་དེ་མེད་མཐོང་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྷ་མངོན་ལས་ཀུན་འབྱུང་སྤང་བྱ་བ། །ཤེས་ཕྱིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་གཉེན་
པོ་བརྒྱུད། །བསྟན་ཏེ་འདིར་ནི་སྤོང་གཉེན་སྤྱར་ནས་གསུངས། །ལམ་སོགས་གསུམ་
གྱི་དངོས་དང་འཐད་པ་ནི། །སེམས་ཅན་ཆད་མེད་ཐར་བའི་གོ་འབྲེད་དེ། །སྲིད་ཞིའི་
མཐའ་དང་མ་འབྲེལ་འབྲེད་ཕྱིར་རོ། །

ཆོས་དབྱིངས་ངོ་བོར་ཐ་དད་མེད་རྟོགས་ཏེ། །གཞན་མཆོག་མི་འཛིན་རྟོགས་
བྱང་སྐྱབ་ཕྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་སྐྱབ་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟེ། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་གཞལ་
དུ་མེད་རྟོགས་ཕྱིར། །འདིའི་མངོན་ཆད་མའི་ཐ་སྟོང་གསུངས་པར་ནི། །ཉི་སྤང་བངས་
ཕྱིར་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་སོགས། །ཆད་མ་སྤྱོད་སྤང་ཡལ་སྤང་སྤོང་བྱས་
ལས། །རྒྱལ་བས་མ་གསུངས་ཐལ་རང་མི་འདོད་ཅེས། །སྤྱོད་ཁེགས་སོ་འོན་ཀྱང་
བརྒྱུད་སྟོང་དང་། །ཉི་ཁྱི་རྒྱན་སྤང་སོགས་སུ་ཆད་མེད་ལ། །བསྐྱེད་ཅིང་ཉི་སྤང་ལས་
ནི་འདི་ལྷ་གསུངས། །ཆགས་མེད་རྣམ་པར་མངོན་མཐོང་ངེས་འབྱེན་ཏེ། །འཐད་པ་

མ་གསུངས་གདུལ་བྱ་ཉི་པའི་དབང་། །འོ་ན་གསེར་འབྲེང་རྣམ་པ་ཉིར་བདུན་
དང་། །སོ་བྲལ་དག་ལ་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་མདོ། །གྲངས་མཉམ་ཡོད་ཅིང་རྣམ་
མཁེན་རྣམ་པ་ཡི། །བྲང་སྟོགས་སྡེ་ཆོན་བདུན་ལ་མདོ་བདུན་དང་། །སོ་བཞིའི་རྣམ་
ཐར་སྟོམས་འབྲུག་སྟོང་ལམ་ལ། །རེ་རེ་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་རེ་རེ་སྟེ། །སོ་དགུའི་སྡེ་
ཆོན་བཞི་དང་ཐ་མ་གསུམ། །སོ་སོར་བྲས་པའི་བདུན་གསུངས་ཅི་ཞེ་ན། །མདོ་ལས་
ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཉིད་བྱིར་ཞེས། །འཐད་པ་གསུངས་ཀྱང་དེར་བསྟན་རྣམ་པ་
ནི། །དམ་བཅའི་རྣམ་པར་གཅིག་སྟེ་བརྒྱད་སྟོང་ལས། །ཆགས་པ་མ་མཆིས་སྤྲད་དུ་
ཆགས་མེད་ཅེས། །གསུངས་བྱིར་སྡེ་བྱིའི་ལུང་ལ་འགལ་བ་མེད། །སྟུག་བསྐལ་རང་
མཆོན་བཞི་དང་སྟེ་ཡི་གཅིག་། །འཛིག་བྱིར་མི་རྟག་འཕགས་དང་མི་མཐུན་སྟུག་རྟེན་
བྱེད་བདག་སྟོང་རང་ཉིད་བདག་མ་ཡིན། །

༥ སྟུག་པའི་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་མདོ་ནི། ཉི་ཞི་ལས། བཙམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་གཞལ་དུ་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྟུལ་གྱི་
ཅད་ཀྱི་ཆད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་ཆད་ཅེས་པ་ལས་ཆད་མ་ཞེས་མི་འབྱུང་ཡང་། ཉི་སྤང་དུ། རི་ལྷར་དེ་
ལ་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། གཞལ་དུ་མེད་པའི་རྣམ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆད་མ་དམིགས་སུ་
མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མདོ་དངས་པ་ཡིག་ཆར་ཡང་སོར་བཞག་མཛད་པས་སྡེ་མ་འགྱུར་
སྟོན་ཡིན་ནམ་དབྱེད་གཞི་ཡོད་དེ། འདིའི་བརྒྱད་སྟོང་བར་ཡང་། བཙམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཉིད་ཆད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་
ཀྱི་སྤྲད་དུ་འདི་ནི་གཞལ་དུ་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདིར་སྤྲད་དུ་ཞེས་པ་བྱིར་ན་
ཞེས་འཐད་པའམ་རྩ་མཆོན་དུ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་ནོ། །རྒྱན་སྤང་ལས་ཀྱང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ།
ཆོས་ཉིད་ཆད་མ་མཆིས་པའི་སྤྲད་དུ་ཞོབ་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེས་འབྲིན་ལའང་

དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་མདོ་སྡེ་ལྟར་སོ་སོར་ཡོད་དེ། ཉེ་ཁྱིམ་སྤྱི་གཞི་ལས། གསོལ་བ། བཙུག་ལྟར་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་ཆགས་པ་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་
བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་ལམ་རིག་སྒྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་
སྐབས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་དག་གི་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་དོན་མི་འདྲ་བ་
དང་། རྒྱུ་འཆར་རྒྱུ་ལ། འཛིན་སྐྱོང་སོ་སོར་ཡོད་ལ། འདིར་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཞེས་པའང་ཆགས་པ་མ་མཆིས་
པ་ལས་ལོགས་སུ་གོ་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་མེད་དེ། བརྒྱད་སྟོང་བརྒྱ་ བཙུག་ལྟར་འདས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆགས་པ་མ་
མཆིས་པའི་སྐྱོད་ཏུ་ཆགས་པ་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། འདིའི་འདྲ་སྟེ།
དུ་ཞེས་པ་རྒྱུ་མཆོན་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པ་སྐར་དང་འདྲ་བས། དམ་བཅའ་དང་འཐད་པ་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་གསུངས་པ་ཙམ་
ལས་མི་འདྲ་བ་མེད་པས་ཤེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུང་སྐྱེ་བྱེ་འགལ་བ་མེད་ལུང་ལས་ཤེས་སོ། །

བདེན་པས་སྟོང་བ་སྐྱེ་ཡི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཕྱི་དང་ནང་སོགས་བདེན་འཛིན་
སྐྱངས་པ་ཡི། །འགོག་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་རྣམས། །འདིར་བསྐྱེད་འགོག་
བདེན་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཕྱིར། །དེ་ཉོགས་སྟོང་བ་དོན་དམ་རྣམ་ཅན་གསུངས། །ཁ་
ཅིག་ལམ་ཤེས་སྐབས་གསུངས་སྟོང་བ་ཀྱུན། །དོན་དམ་རྣམ་ཅན་འདོད་པ་མི་
རིགས་ཏེ། །མ་འོངས་སྟེང་པའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་དེ། །དོན་དམ་མིན་ཡང་དེ་ཡི་
འཛིན་སྐྱངས་ཕྱིར། །གཞན་དུ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཤེས་སྟོང་བ་ལ། །ཐེག་པ་གསུམ་
ཀྱི་ཉོགས་རིགས་མེད་འགྱུར་ཕྱིར། །གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེ་ཤེས་བར་མི་འགྱུར་
རོ། །ཐེག་ཆེན་ཉོགས་རིགས་འདིར་བསྐྱེད་སྟོང་བར་ཡང་། །ཀྱུ་རྫོབ་རྣམ་ཅན་ལམ་
ཀྱི་གཉིས་སོགས་མང་། །སྲིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །སྤྱི་གཞི་
བདེན་སྟེང་གི་གཞི་ཤེས་སྟོང་བཞི་ཡང་། །སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་སྟོང་

བར་གནས། །ཁ་ཅིག་ལམ་དེས་ཏྲོགས་བྱ་དེ་ཉིད་ཀྱི། །རྣམ་པའི་དོན་དུ་འདོད་ཀྱང་
མཉམ་བཞག་སྒོ། །རང་གི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་ཕྱིར་མི་རུང་ངོ་། །

ཕྱི་རང་ལུགས་ལམ་ཤེས་དོན་རྣམ་གང་ཡང་རུང་། །ཤར་ནས་སྒྲོམ་པའི་སེམས་
དཔའི་སྒྲོར་བ་དེ། །འདི་ཡི་དངོས་བསྟན་ལམ་ཤེས་སྒྲོར་བའི་དོན། །འདིར་བསྟན་
ལམ་ཤེས་འདོད་སྲེད་མ་སྤངས་ཤིང་། །གཙོ་བོར་མི་སྒྲོང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་བས་
ན། །ཟག་བཅས་སྒྲས་བསྟན་རྣམ་གངས་ཟག་བཅས་ཕྱིར། །རྒྱ་ཡི་ལམ་ཤེས་ཁོ་ན་
ཡིན་པར་གསུངས། །

རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་མདོར་བསྟན་བཤད་པ།

ཕྱི་རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པར་ཉན་ཐོས་བྱང་སེམས་ལ། །ཡོད་དང་རྗེས་མཐུན་རྣམ་
མཁྱེན་རྣམ་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་མིན་རྣམ་གསུམ། །འདི་ལ་ཁ་
ཅིག་རྣམ་མཁྱེན་ཁོ་ན་དང་། །རྟེན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་བཤད་སྐབས་ཕྱིར། །གང་
ཟག་གསུམ་ལ་ཡོད་ཅིང་མཁྱེན་གསུམ་དུ། །དབྱེ་བ་མི་རུང་ཞེས་ཚིད་ལན་ལ་
ཡང་། །ཁ་ཅིག་འཕགས་ཆོགས་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ། །བསྟུས་ཕྱིར་གཞི་ཤེས་ལམ་
ཤེས་བཏགས་པ་ཟེར། །ཁ་ཅིག་རྒྱར་བཤད་ཙམ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི། །མ་ཡིན་གཞི་
ལམ་རྣམ་པར་གོང་བགྱང་ཟེར། །དང་བོ་མི་འཐད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅ་བ་ལས། །ལམ་གྱི་
བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་གསུངས་ཕྱིར་ངོ་། །བསམ་ན་འགལ་ཁུབ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡི་
དོན། །ཆ་འབྲར་མི་བྱེད་དེ་ལ་ཡོད་པ་དང་། །མཐུན་པར་རྒྱལ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་ཕྱིར་
ཏེ། །ཆོས་སྒྲིའི་སྐབས་སུ་འདི་ལ་ཞལ་འཕངས་ཕྱིར། །གཉིས་པ་རྒྱར་བཤད་པ་ཡང་

མི་རིགས་ཏེ། མཁའ་མཁའ་གསུམ་ཕྱེད་པའི་དོན་དང་རང་རང་གི། རིགས་འབྲུག་གར་སྐྱེད་
རི་ལྷོ་སྐྱོན་ཚུ་ལ་སོགས། ཞེས་ཕྱིར་ཞུ་མཁའ་མཁའ་ཉིད་ལ་སོ་བདུན་སོགས། ཕྱེ་
བར་ཆོག་གསལ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་ཉིད་ཀྱང་བཞེད། རྟེན་ཕྱིར་བར་ཆད་མེད་དང་རྟོག་སོགས་
ཀྱང་། གསུངས་པ་རྒྱུ་ལ་དགོངས་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད། གསེར་འབྲེང་ལྷ་ན་
ཡུལ་དུ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། སྤྱི་མར་མི་རྒྱུ་དེར་ནི་མཁའ་མཁའ་གསུམ་ཕྱེད་དང་
འདིར་རྟོགས་བྱུང་བསྟན་ཕྱིར་དང་། འདི་ནི་དེར་བཞེད་ཞུ་ལྷན་ཡུལ་ཅན་
ཕྱིར། ཡུལ་ལ་བཞེད་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་ལམ་བསྐྱེད་ན། ཞེས་ཞུ་ལྷན་ཕྱིར་བཞེད་ཕྱིར་
དེ་བསྐྱེད་འབྱུང་། དེར་ཡོད་དང་མཁའ་མཁའ་མཁའ་ཉིད་ཀྱི་ཡི། འཕགས་པ་འོག་མར་
མཁའ་མཁའ་མཁའ་ཉིད་ཀྱི་ཡི། མི་རྒྱུ་དམན་མཁའ་ཡོན་ཏན་འགལ་ཕྱིར་གསུངས། །

ཁ་ཅིག་ཆུང་འབྲེང་མཁའ་མཁའ་མཁའ་ཉིད་ཀྱི་ཡི། སོ་བདུན་སོ་བཞི་ཉན་ཐོས་བྱུང་
སེམས་དང་། མཁའ་མཁའ་གསུངས་པ་རྟོགས་རིགས་ཕྱིར་མིན་ཏེ། རིགས་ཅན་
གསུམ་དོན་སྐྱེད་སྐྱེད་སེམས་དཔའི་དེར། ཞུ་མར་གསུམ་སོགས་དམན་པའི་
རྟོགས་རིགས་མང་། དེ་བཞེད་འདིར་བསྐྱེད་བྱུང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཡང་། དམན་
པའི་རྟོགས་རིགས་མིན་ཏེ་འདིར་བསྐྱེད་བྱ། དཔེ་ཉི་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་བྱ་གཙོ་
ཞིང་དེ། དམན་པའི་དེ་ལས་བཅུ་གཉིས་མཛོ་སྐྱེ་རྒྱུ་ལས། ཉན་དང་གཉེན་མོ་དག་དང་ནི། དེ་བཞེད་
དུ་ནི་འབྲུག་པ་དང་། དཔེ་གསུམ་པ་དང་ནི་ཡིད་བྱེད་དང་། ཐོབ་པའི་སྐྱོན་པ་ཁྱད་པར་འཕགས། མཁའ་དང་རྟོག་སྐྱེ་
འབྲུག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཞུ་མར་སྐྱེས་པ་དང་། ཆེན་མོ་དང་ནི་མཁའ་ཉིད་དང་། བསྐྱེད་དང་ཡང་དག་འབྲུག་པ་
གཞན། ཞེས་གསུངས། རྒྱུ་འཕགས་ཏེ། ཐོག་མཛོག་ཞེས་རབ་གསུམ་ཉིན་མཛོག་འདྲིན་
གཉེན། གཞན་བཞེད་བཞེད་འབྲུག་སེམས་ཅན་ལྷན་ཡུལ་དཔེ་གསུམ། མི་དཔེ་གསུམ་

ཡིད་བྱེད་དེ་བཞིན་ཐོབ་པའི་སྟེ། །ལུས་བྲལ་བྱིར་མིན་མི་འབྲལ་བྱིར་ཡང་མིན། །ཁ་
ཅིག་ཆོས་སྐྱེ་ཟག་ལྷུང་གཉིས་ལ་སྦྱར། །ལ་ལ་ཞིར་འཇུག་མིན་ཡང་འདོད་ལ་
སྦྱར། །པར་བྱིན་དང་མ་སྟན་ཉན་རང་རྗེས་སྤྲུའང་འཇུག། །སྦྱེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་
བསམ་བཞིན་སྲིད་པར་སྟེ། །རང་བཞིན་ནོ་བས་བསྟོམ་བ་ཆུང་དུའང་ཆེ། །དག་སར་
འདྲེས་པ་ཉེ་བར་སྟོམ་བྱིར་མཆོག། །ཤིན་ཏུ་བསྟོམ་པས་ལྷག་མེད་ཟད་མི་
འགྱུར། །བཙུ་བའི་ས་དང་སངས་རྒྱས་ཡང་དག་འགྲུབ། །

ཁ་ཅིག་སྟོབས་བཙུ་སྟན་མོང་ཟེར་ཡང་མིན། །དོ་བོ་སྟན་མོང་མིན་ཉེ་སེམས་
དཔར་མེད། །བསྟོམ་བྱར་ཡང་མིན་རྒྱལ་བས་མི་སྟོམ་བྱིར། །སོ་རིག་ཐོབ་ལ་ཆགས་
ཐོགས་སྒྲིབ་བ་སྤངས། །དཔོན་བྱིར་དགྲ་བར་རྒྱན་གསུང་རྗེས་མ་སྟན་ཅམ། །རང་
ལུགས་སྟན་མོང་དོན་ནི་རང་ཉིད་གར། །གཏོགས་པའི་སྡེ་ཆོན་འཕགས་པ་འོག་མ་
ལ། །ཡོད་པའོ་རང་གི་སྡེ་ཆོན་ཞེས་བརྗོད་ན། །སྤུབ་པའི་བྱང་ཕྱོགས་སྡེ་ཆོན་ཟག་
མེད་ཀྱི། །ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཡིན་བྱིར་ཆོག་གིས་གཞོད། །

ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྟན་པའི་རྣམ་པ་སོ་བདུན་བཤད་པ།

རྒྱས་བཤད་སོ་བདུན་སོ་བཞི་སོ་དགུ་བས། །དང་བོར་སྦྱི་དང་སོ་སོའི་རྣམ་
གཞག་གཉིས། །དང་བོར་སྡེ་ཆོན་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བདུན། །སྟོམ་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་
ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་། །སྦྱོར་ལམ་གཉིས་གཉིས་མཐོང་སྟོམ་རིམ་བཞིན་
གཙོ། །དང་བོར་འབྲུལ་དང་མཐོང་ལའང་ལམ་མེད་མིན། །བྱེ་སྦྱོར་ཆོགས་གཅིག་སྦྱོར་
བཞི་སྟོམ་མཐོང་ལ། །རིམ་སྦྱར་བྱང་ལག་སྦྱར་སྟོམ་གངས་བསྟན་ཟེར། །རྒྱལ་འདི་

ཉན་ཐོས་ལ་སྒྲིབ་སྒྲོལ་གཏམ་མོ། །མིང་གི་སྒྲོག་ཆས་སོ་བདུན་རྩེ་སྟེ་བཅུ་དང་། །དང་
བཅོམ་བཟོ་དང་ཤེས་རབ་ཉིང་འཛིན་དགལ། །བཟང་སྟོམས་རྟོག་དང་ཤིན་སྦྱངས་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། །དག་དང་ལས་མཐའ་འཆོ་གསུམ་ཐ་མས་བསྐྱེད། །བསྐྱེད་བར་བྱང་
སྒྲོགས་ལ་ནི་དང་སོགས་ལྡན། །མ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དང་ཤིན་སྦྱངས་
དགལ། །བཟང་སྟོམས་བྱུག་གམ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱེད་མས་ན་བཞི། །གསུངས་ཏེ་རྟོག་པ་
ཤེས་རབ་རྩེ་སྟེ་སྒྲིབ་བཞོལ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སོ་བདུན་རྩེ་སྟེ་དགུར་འདུས། །རྩ་
འབྲུལ་ཉིང་འཛིན་འདུན་སོགས་ཀྱང་བ་རྩ། །བྱེ་སྐྱེ་འདོད་ཕྱིར་འདུན་སེམས་དཔྱོད་
པའི་རྩེ། །བསྐྱེད་པས་བཅུ་གསུམ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རམ་དཔྱད། །བྱུང་མཐའ་གོང་
མས་རྩ་འབྲུལ་སྐྱེལ་བསྐྱེད་དང་། །ཀྱང་བ་ཉིང་འཛིན་འདུན་སོགས་དེའི་རྒྱར་
བཞེད། །བཟོ་ཉེ་དོ་སོ་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་བཞི། །གང་རུང་ལ་དམིགས་རང་སྐྱེ་ཅི་
རིགས་སྟེ། །སེམས་པའི་ཤེས་རབ་རིགས་གནས་མཁྱེན་པའོ། །

ཁ་ཅིག་ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་འདོད། །རྩེ་མཚུངས་ཉམས་ཕྱིར་
རང་བཞིན་བཟོ་ཉེ་དང་། །ཤེས་རབ་ལྡན་མིན་ཉིང་འཛིན་ཉིང་འཛིན་དང་། །མི་
ལྡན་འང་འབྲེལ་བའི་བཟོ་ཉེ་ཡིན་ཞིང་འདིར། །དམིགས་པ་བཟོ་ཉེ་མ་གཏོགས་དངོས་
ཡིན་ཏེ། །སྒྲིབ་བྱང་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ཀྱང་ཡིན་གསུངས་ཕྱིར། །ལུས་སོགས་བཞིར་
དམིགས་རང་སྐྱེ་འཛིན་མཚན་ཉིད་ཏུ། །རྟོགས་བྱེད་བཟོ་ཉེ་དེ་དོན་ཏུ་ཁ་ཅིག་སྟེ། །མི་
འཐད་ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཡོད་ཕྱིར་དང་། །ལུས་ཅམ་ལ་དམིགས་བཟོ་ཉེ་གསུངས་
ཕྱིར་ཏེ། །རང་ལུས་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་ལུས་སྟེ་དང་། །དེ་ཉིད་རྒྱལ་སྐྱེའི་གནས་སྟེ་
སེམས་པ་ཡི། །བཟོ་ཉེ་གཙུག་ན་རིན་ཆེན་མདོ་ལས་སོ། །མདོ་དོན་འབྲེལ་བའི་སྟེག་

བསྐྱེལ་རང་སྦྱངས་ཏེ། །དེ་ལུས་བདེ་ཆེན་ཟག་མེད་སྐྱར་མོས་ཞེས། །ཁ་ཅིག་འདོད་
ཀྲང་ལུང་དེའི་མཐུག་ཐོགས་སུ། །ཆོས་ཉིད་ནམ་པར་གསུངས་ཏེ་ །ཉ་གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱི་
ལུང་དེའི་འཕྲོར། །རི་ལྗང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་ཟག་པ་མེད་པ་ལྟར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་
རྟོག་གོ། །དེ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྲང་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་
སོ། །ཞེས་གསུངས། །བསྐྱེལ་བ་དུས་སྟོན། །ཡིག་ཆར་སྤྱི་མཚན་གསུངས་པའི་དགོངས་
པའང་ཡིན། །

དམིགས་པ་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་བཞི་གཤམ། །ཕྱི་ནང་གཉིས་གཤིད་བས་
གསུམ་གསུམ་སྟེ། །རང་གི་མིག་དབང་སོགས་དང་ཕྱི་ཡི་ཡུལ། །གཞན་གྱི་ལུས་ལ་
དམིགས་པའི་ཆོར་བ་གསུམ། །རིམ་བཞིན་ཡིན་ཏེ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་
མཚུངས། །ལུས་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་རབ་སྤྱེ་ཞིང་། །ཆོར་བ་ཀྱན་འབྱུང་གཙོ་པོ་
མེད་པའི་རྒྱ། །བདག་མེད་ན་ཡང་སྐྱག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །སེམས་ཉིད་འགོག་པ་
ཐོབ་པའི་གཞིར་ཡོད་ཕྱིར། །ཆོས་ཚུལ་སྦྱང་དོར་ཤེས་པའི་ལམ་བསྐྱོམ་སྟེ། །དེ་ལྟར་
རིམ་བཞིན་བདེན་པ་བཞིར་འཐུག་ཅིང་། །མི་རྟག་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་གཞིར་
མང་འཐུག་། །དགོས་པ་བདག་གི་གནས་དང་ཡོངས་སྟོང་དང་། །དངོས་དང་ཀྱན་བྱང་
གཞིར་ལྟ་སྟོང་ཕྱིར་གསུངས། །སྟོམ་ཚུལ་ལུས་ལ་ལུས་རྗེས་ལྟ་སོགས་ཏེ། །རང་
ལུས་འང་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་ཀེང་རུས་ཀྱི། །རྗེས་སུ་ལྟ་བར་རྒྱལ་སྤྱོད་མ་ལས་
གསུངས། །སྟོམ་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཐོག་མར་འཐུག་པའི་རྒྱ། །འདུན་དང་མ་སྐྱེས་སྐྱེད་
བྱེད་བཙོན་དང་ཙོན། །སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་བྱེད་རྒྱ་རང་ལ་བརྟེན། །སྟོང་གཞན་
འཆེས་མི་སྟོ་མཐུན་པའོ། །ཁྱད་པར་བྱེད་རྒྱ་ཡོན་ཏན་རྒྱུང་རུས་ཀྱང་། །ཆོས་པས་

ཆོག་འཛིན་ཕྱིར་རྒྱུར་མེད་སོགས་བཞི། །ཚུལ་བ་འདི་ཡང་བྱིང་གོད་སྟོང་བྱེད་
ཕྱིར། །རྩ་འཕྲུལ་ཀང་བའི་སྟོམ་དང་བྱེད་མེད་པས། །མཉམ་བསྟོམ་མཉམ་ཐོབ་ཡོད་
དེ་རྒྱ་མཚུངས་ཕྱིར། །དོན་སྤྱི་ཆགས་བའི་ལྷན་མོ་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་སྟོང་བ་
སྟོམ་ཆེ་འབད་བཅོན་གཉིས། །གསུངས་པའང་རིམ་བཞིན་བྱིང་གོད་གཉིན་པོར་
སྤྱར། །འདི་ཡི་སྟོམ་ཚུལ་བྱེད་པར་གསེར་འཕྲེང་གསལ། །བྲན་ཉེའི་སྤྱོད་ཀྱི་བག་
སྤྱོད་བརྟམས། །ཤིང་ག་ཤག་བྱེད་འཕ་འཛོར་བས་འཛིན་བ་ལྟར། །བྲན་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཤེས་རབ་དམིགས་པ་ལ། །འཛོག་པར་འདོད་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་
ཀྱིས། །རྣམ་པར་བྱེད་དེ་བྲན་པས་འཛོག་པར་གསུངས། །སྟོང་གཉིན་མྱང་དོར་ལ་སྟོ་
བཅོན་འགྲུས་གྱི། །ཆ་ནས་བཞག་མཁུན་ཡང་དག་སྟོང་བ་སྟེ། །ཡང་དག་འཛོག་པ་
ཞེས་ཀྱང་མཛོད་འགྲེལ་གསུངས། །

ཁ་ཅིག་སྤང་གཉིན་མྱང་དོར་ལ་བཅོན་ཅམ། །དེ་དོན་སྤྱོད་བ་མི་འཐད་ལམ་མིན་
ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ཡང་དག་སྟོང་བར་ཉར་ལེན་གྱི། །བྲན་ཉེ་སྟོན་སོང་དགོས་པར་
འགྲེལ་གསུངས་ལོ། །དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་རྒྱན་གཅིག་དུ། །མི་རུང་བཅོན་དང་
ཤེས་རབ་རྩས་གཞན་ཕྱིར། །སྤྱི་ཅམ་ཡིན་ཡང་མཉམ་དུ་ཐོབ་རུང་བ། །ཤོང་དུ་
སྟོམ་ཚུལ་བཤད་པས་ཤེས་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་བཞི་གཉིན་པོ་སྟོབས་བཞིར་སྤྱད་ཚུལ་
ཡང་། །སྤྱི་གསྐྱེས་སྟོང་བཞིན་དང་སུན་འབྱེན་སྟོབས། །མ་སྐྱེས་མི་སྤྱི་དེས་ལས་
སྟོག་པའི་སྟོབས། །སྤྱི་དང་སྟོབ་བ་གཉིན་པོ་ཀུན་སྤྱི་དེ་སྟོབས། །ཞེས་སུ་
མཆིམས་གསུངས་ལམ་རིམ་མཆན་བྲུ་ལས། །སྤྱི་གསྐྱེས་སྟོང་བ་སྟོག་དང་སུན་
འབྱེན་སྟོབས། །མ་སྐྱེས་མི་སྤྱི་དེ་ཉན་དང་གཉིན་པོའི་སྟོབས། །གསུངས་ཀྱང་སྤྱ་མ་

ལེགས་པས་གཟུང་བར་བྱ། །བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡུལ་དམིགས་ཉིང་རེ་འཛིན། །དོན་གཉིས་སོགས་ཀྱི་འབྱོར་བའི་གནས་བྱེད་པའི། །ཆ་བཞག་མཁའ་མ་རྩེན་པ་རྩུ་འཕྲུལ་རྒྱ་བའི་དོན། །རྩུ་འཕྲུལ་འབྱོར་བའོ་རྒྱུ་པ་གནས་ཡིན་ཏེ། །དབུས་མཐར་དེར་གནས་ལས་སྦྱ་རུང་བ་ཉིད། །དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས། །དེ་ནི་རི་རྩི་སྒྲ་དའི་དོན་ཡང་ཡིན། །

ཁ་ཅིག་ཉེས་ལྡེའི་གཉེན་སོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །ལྡན་པའི་ཉིང་འཛིན་འདི་ཡི་དོན་དུ་འདོད། །བྱིས་པར་ཡོད་ཅིང་རྒྱལ་ལ་མེད་ཕྱིར་འཁྲུལ། །ལམས་ཞུགས་སྟོབ་པ་གཅིག་ལའང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །མི་ལྡན་ཞི་ཆེ་ཙོང་ལ་བ་སྦྱོན་ཡིན་ཕྱིར། །གྲུས་སྦྱོར་འདུན་དང་ཉག་སྦྱོར་བཙུན་འགྲུས་དང་། །སེམས་ཀྱི་ས་བོན་གདམས་དོན་དཔྱེད་བཞི་ལས། །འདུན་བཙུན་སེམས་དང་དཔྱེད་པའི་ཉིང་འཛིན་བཞི། །སྦྱབ་པའི་འདི་བྱེད་བསྐྱུས་ན་ཐབས་བཞི་སྟེ། །དད་འདུན་ཙོང་ལ་གསུམ་འབད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མན་འདོགས་ཐབས་ཡིན་ཞིང་། །འདུན་དང་ཤེས་བཞིན་གཉོད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། །ཤེས་བཞིན་འཕྲོ་བ་ཤེས་པར་དབྱིག་འགྲེལ་གསུངས། །ཉིང་འཛིན་མོར་དང་བྱིང་མོད་རྒྱན་པོ་གཉིས། །གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་རུང་སྟེ་སྦྱང་མ་བཞིན། །འདུ་བྱེད་དང་ནི་བཏང་སྟོང་ས་གཉེན་པོའི་ཐབས། །སྦྱབ་པ་དུག་སྟེ་མཐོང་བ་སྦྱན་ལྡོ། །གདམས་དག་མངོན་ཤེས་དུག་གིས་འདོམས་པར་གསུངས། །གནས་པའམ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སྦྱལ་པའི་ཅེ། །སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་མཆོག་དང་དབང་བཅུ་དང་། །རྒྱལ་བའི་མ་འདྲེས་ཆོས་རྣམས་སྦྱབ་པར་བྱེད། །བདེན་བཞིར་ཡིད་ཆེས་སོགས་ཀྱིས་དབང་བྱེད་པའི། །དད་སོགས་གཙོར་

གྱུར་རིགས་གནས་མཁྱེན་པ་དེ། །དབང་པོའི་དོན་ནོ་ཁ་ཅིག་འཕགས་པའི་
ལམ། །སྐྱེད་ལ་རང་དབང་གྱུར་པའི་མཁྱེན་པར་འདོད། །ཉན་ཐོས་སྦྱོར་ལམ་པ་དེ་
གཞན་རྒྱུ་གིས། །འགྲོ་བར་གསུངས་ཕྱིར་རང་དབང་ཅན་མིན་ནོ། །རྣམ་བུར་དབང་
བོ་དད་སོགས་ལྡར་མ་ངེས། །མཚུངས་ལྡན་རྣམ་བུར་དབང་བོ་གསུངས་ཕྱིར་
རོ། །ཁྱེ་སྤྱོད་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་དད་བཙོན་གཉིས། །དབང་བོར་འདོད་དོ་དགེ་བ་
གཞན་གསུམ་ཡང་། །སྤྱོད་རྒྱུན་བཟང་དབང་བོ་ལྡེ་ལྟེང་། །འཕགས་ཆོས་བསྐྱེད་
ཏེ་རིམ་རིམ་དབང་བྱེད་ཟེར། །རང་ལུགས་འཕགས་ལམ་འབྲུག་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །

མངོན་གྱུར་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་པ་བཙོན་པར་བྱེ་བའི། །བཟོད་པ་ཡན་གྱི་དད་
སོགས་མཁྱེན་པ་དེ། །སྟོབས་ཀྱི་དོན་ནོ་ཁ་ཅིག་དབང་བོ་ལྡ། །སྟོབས་སུ་འདོད་ཀྱང་
བྱོད་ཅེའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ། །མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་མ་དད་འབྲུང་སྤིང་བྱིར། །སྟོབས་མིན་
མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་དང་འདྲེས་ཕྱིར་རོ། །ཁྲུ་སྟེ་སྟོབས་ནི་གཉེན་པོ་འབའ་ཞིག་
བྱིར། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་མ་དད་ཉོན་མོངས་ཀྱི། །ས་ཕྱིར་འཕགས་པར་ཡོད་ཅིང་དགོན་
མཆོག་ལ། །བྱོད་དུའང་མ་དད་ལྟ་ཅི་ཐེ་ཆོས་ཡང་། །ཟད་པར་འོག་ནས་གསུངས་
ཕྱིར་མི་འཐད་ཟེར། །གང་ལས་བྱོད་སོགས་འཛོག་པའི་བདག་མེད་དེར། །ཡིན་ཏེ་མི་
མ་ཐུན་སྤྱོད་ཞེས་བཀོལ་ཕྱིར་དང་། །རང་གི་ངོས་སྐྱལ་མ་དད་མ་བཙོན་ན། །བཟོད་
པའི་དབང་བོར་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཁྲུ་གསུངས། །དབང་སྟོབས་གཉིས་ཀས་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་ལ། །སྦྱོར་ཞིང་འབྲེལ་ཡང་རིང་སྦྱོར་ཉེར་འབྲེལ་ལོ། །དེ་ཉིད་མངོན་
སུམ་རྟོགས་པའི་བྲན་སོགས་ཀྱིས། །བསྐྱུས་པའི་མཐོང་ལམ་ཡན་གྱི་མངོན་རྟོགས་
ཏེ། །ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་དོན། །ཡན་ལག་རྒྱུ་འོ་རྟོགས་བྱེད་ལ་ཡང་

འབྲུག་ །བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མངོན་མཐོང་ཞེས། །ཁ་ཅིག་འདྲོད་
ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལམ་གྱིས་ཁེགས། །བསྐྱུ་བར་དེ་ལ་རྟོག་པའང་གསུངས་ཕྱིར་རོ། །འོ་
ན་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའང་མི་རིགས་ཏེ། །དེ་ཉིད་མཐོང་ལ་སྟོང་ཉིད་དགོས་ཕྱིར་
དེ། །རྗེས་ཡོད་བདག་མེད་དེ་ཉིད་མིན་ཕྱིར་ཟེལ། །བདག་མེད་རྩལ་པ་ཡིན་ཕྱིར་ཐེག་
དམན་གྱི། །འཕགས་རྣམས་བདེན་པ་མ་མཐོང་ཐལ་བར་འབྱུང། །མི་རྟོག་ཤེས་རབ་
གཙོ་ཕྱིར་རང་བཞིན་དང་། །འཛུགས་མི་གཡེང་གནས་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ། །བཙུན་
བས་སོ་སྐྱེས་ས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་། །དགའ་བ་ལུས་སེམས་པན་འདོགས་ཡན་
ལག་གོ། །ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་རྣམ་གསུམ་སྟེ། །ཉོན་མོངས་མེད་གཞིའི་
ཡན་ལག་མེད་ཏུ་སྦྱངས། །ཉོན་མོངས་མེད་གནས་ཡན་ལག་ཉིང་ངེ་འཛིན། །ཉོན་
མོངས་མེད་པའི་ངོ་བོ་བཏང་སྟོམས་སོ། །

རྩལ་གྱིས་རྒྱལ་བུ་བྱེད་ཐབས་འཁོར་ལོ་སྟེ། །ཤེས་རབ་མཚན་འཛིན་འཛོམས་
པའི་སྤང་བོ་ཆེ། །སྦྱར་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་བཙུན་འབྲུས་ཏྟ། །ཆོས་རྩལ་སྤང་
བས་རབ་དགའ་འཛོམས་བྱའི་འོད། །འདི་གཉིས་གོ་རིམ་ཐལ་འཕྲེང་ཡི་གེ་ཞོལ། །ཤིན་
སྦྱངས་ཟག་མེད་བདེ་སྟེར་བཙུན་མོ་སྟེ། །མཁེ་དགའི་འབྱུང་གནས་ཉིང་འཛིན་གྱིས་
བདག་མཚོག། །བཏང་སྟོམས་འདྲོར་ལེན་བྱེད་པའི་སྒྲོན་པོའོ། །རང་འབྲས་འཕགས་
ལམ་སྦྱེད་པའི་རིགས་གནས་གྱི། །མཁེན་པ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་མཚན་ཉིད་
དོ། །སྒྲོད་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའོ། །ཁ་ཅིག་འཕགས་ལམ་ཡན་
ལག་སྒྲོམ་ལམ་དང་། །སྦྱར་བ་མི་འཐད་མཐོང་ལ་ཡོད་ཕྱིར་ཟེལ། །མཁེན་དབྱིག་
གཉིན་གྱིས་ཀྱང་སྦྱར་ཕྱིར་དང་། །དེ་ཆེ་སོ་བདུན་ཐོབ་པར་རྩལ་གསུངས་

33

མོ། །དེ་བརྒྱད་བསྟུན་བཞི་སྟེ་ལྷ་བཞི། །མཉམ་གཞག་མཐོང་དོན་ཡོངས་གཙོད་ཡན་
ལག་དང་། །རྟོག་པ་དེ་དོན་གོ་བྱེད་ཡན་ལག་སྟེ། །ལས་གསུམ་ལྷ་ཁྲིམས་ཡོ་བྱད་
བསྟུངས་པ་ལ། །གཞན་ཡིད་ཆེས་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གོ། །གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་
ཙོལ་བྲན་ཉིང་འཛིན་ཉེ། །སྒྲོམ་སྟོང་དང་ནི་བྱིང་གོད་རྣམ་གཉིས་དང་། །བྱད་འཕགས་
ཡོན་ཏན་གཤམ་རྣམས་འཛོམས་བྱིང་རོ། །དག་སོགས་གཟུགས་སྟུ་འདོད་རྣམས་
ལུས་དག་ལས། །རྫས་གཞན་བྱིར་ན་བཅུ་གཅིག་རྫས་སྟུ་འབྱུང་། །

བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་དང་རྗེས་སྟུ་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་སོ་བཞི་བཤད་པ།

སེམས་དཔར་ཡོད་པ་དང་མཐུན་གཉིན་པོའི་ལས། །སྟུལ་བའི་ལམ་དང་མཐོང་
ཆོས་བདེར་གནས་ལས། །འདས་ལམ་སྟོང་ལམ་སངས་རྒྱས་ལམ་དྲུག་ལས། །རྣམ་
ཐར་སྒོ་གསུམ་མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ནི། །ལྷ་བས་བྱས་པའི་རྣམ་པ་དམིགས་མེད་
ཅེས། །སྟོང་པའི་རྣམ་པ་སྟོང་དང་བདག་མེད་གཉིས། །མཆོན་མེད་སྟོན་པར་རྣམ་རྟོག་
དམིགས་མེད་ཅེས། །མཆོན་འཛིན་ཞི་དང་ཞི་བྱེད་འགོག་ལམ་བསྟན། །རྒྱ་མཆོན་
ཅན་ཞེས་བསྟུར་དགོས་གསེར་འབྲང་གསལ། །སྟོན་ལམ་དམིགས་སྟུ་མེད་ཅེས་
སྟོན་མེད་དེ། །སྲིད་སྟོན་སེལ་བྱིང་སྟུག་ཀུན་རྣམ་པ་དྲུག་འདི་ལ་འཆད་ཚུལ་གཞན་
ཡང་དུ་མ་སྟེ། །བསྟུ་བར་སྟོང་མཆོན་སྟོན་མེད་རྣམས་བསྟན་དེར། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་
གསུམ་མོ་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་ཀྱི། །ཉིང་འཛིན་རྣམས་བསྟན་སྟེ་འཕགས་སྒོམ་བྱང་
གཉིས། །རྣམ་ཐར་རྣམས་བསྟན་འདས་ལམ་སྒོམ་བྱང་ཉིད། །སྟུ་སྟུ་སྟུ་དང་བྱི་མ་བྱེ་
བྲག་བྱིར། །མཆིམས་མཛོད་དང་བོར་སྒོམ་དང་གཉིས་པ་ལ། །སྒོམ་བྱང་འདས་ལམ་

མ་བཞག་འཐད་པར་དགལ། །བྱེ་སྤྱོད་ལམ་ཡང་སྤྱོད་ལམ་གསུམ་གྱིས། །གཙོང་
ཕྱིར་སྤོན་མེད་ལ་བསྐྱེད་གཞན་རྣམས་མཚུངས། །རྒྱན་ལས་སྤྱོད་བར་བདག་མེད་
རྣམ་གཉིས་དང་། །སྤོན་མེད་དམིགས་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཕྱང་པོ་སོགས། །དེ་དག་ཉི་
བར་ཞི་བ་མཚན་མེད་ཕྱིར། །བཙུ་བྱག་སོགས་ལ་དངོས་སྤྱོད་སྤྱར་ཞིང་། །ཐུན་
མོང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་གཉིས་ཀ་ཡང་། །བསྐྱེད་ཕྱིར་སྤྱོད་བ་རྩལ་ཡོད་བཀག་ཅམ་
མིན། །བཀའ་བཏགས་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་གྱིས་སྤོན་མེད་དང་། །གསུམ་པས་སྤྱོད་བ་
བཞི་བས་མཚན་མེད་འབྲུག། །རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལས་སྤྱོད་པའི་ལམ་གསུམ་སྟེ། །རྟེན་
གྱི་གང་ཟག་ཟེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ཆེ། །ཟེག་དམན་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་རྒྱན་
བཅས་སོ། །

ཁ་ཅིག་མངོན་ལྟར་མི་ཉིད་ཁོ་ན་ཟེར། །བྱང་སེམས་གཟུགས་དང་འདྲིང་ལྟར་
སྤྱོད་པའང་ཡོད། །སེམས་རྟེན་མངོན་ལས་རྣམ་ཐར་གསུམ་པ་ནི། །བཞི་བར་བརྟེན་
ཡང་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས། །བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་པོ་ཅི་རིགས་ཏེ། །འདྲིང་
དང་དང་པོའི་སས་བསྐྱེད་ཁ་དོག་ལ། །ཆགས་བྲལ་གཉིན་པོར་མི་སྤྱག་བསྐྱོམ་པར་
འདྲིང། །གོང་དེར་ཆགས་དང་བྲལ་ཕྱིར་མིག་ཤེས་འང་མེད། །བྲལ་མཐའ་གོང་མས་
རྣམ་ཐར་གསུམ་ག་ཡང་། །རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པར་བརྟེན་པར་
གསུངས། །ཉི་སྤྱང་གཟུགས་མེད་གསུངས་པ་དེ་ཐོབ་ན། །གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
གཞིག་པ་སྤྱོད་བར་དགོངས། །ཡིག་ཆར་བསམ་གཟུགས་གང་རུང་གསུངས་པའང་
དེ། །གཞན་དུ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་པར་འགལ་བྱེད། །འདྲིང་ནས་སྤྱིད་ཅིའི་
བར་དུ་སོང་འོང་གཉིས། །སྤྱོད་ཡང་འདྲིང་ནས་བཞི་པའི་བར་སོང་སྟེ། །མ་ཐུན་པར་

བྱ་བ་རབ་གྱི་དོན་ཡིན་ཞིང་། །མཐའ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་བར་གྱེ་སྦྲ་འདོད། །ཤོང་
མས་དེ་དོན་རབ་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་ཅེས། །བསྟོམས་ཏེ་དེར་གྱུར་བསམ་གཏན་བཞི་
ག་འདོད། །གཟུགས་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་དང་གཞིག་པ་ནི། །འབྲས་དུས་གཞན་དོན་
སྦྲུབ་ཚུལ་སྦྲ་ཆོགས་ཕྱིར། །སྦྲུག་དང་མི་སྦྲུག་སྦྲུལ་འདོད་མི་འདོད་གྱི། །གཉིན་པོར་
རོ་མཉམ་སྦྲུག་པའི་རྣམ་ཐར་ཏེ། །དགའ་དང་མི་དགའ་གསུངས་ཀྱང་བསམ་གཏན་
བཞི། །ཐོབ་སྟེ་དགའ་བ་སྤངས་ཕྱིར་འདོད་ལ་དགོངས། །དམིགས་ལུལ་ཆེ་ཆུང་
བཟང་དན་སྦྲ་ཆོགས་སོ། །སྒྲ་དོན་འབྱུང་ཆ་སྟོམས་ཕྱིར་སྟོམས་འཇུག་དང། །རང་
སའི་ཀུན་དགྱིས་མ་འདེས་རྣམ་ཐར་རོ། །རྣམ་ཐར་སྦྲ་མ་ཕྱི་མའི་སྟོན་འགྲོ་
བར། །གསུངས་ཕྱིར་དང་བོ་གསར་ཐོབ་ལུས་མངོན་བྱེད། །བཞག་པར་དགའ་ཕྱིར་
རྟེན་གྱི་ས་མཆོམས་དབྱེད། །འདས་ལམ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་འགོག་སྟོམས་
དགྲ། །རིམ་གྱིས་ཐོབ་ཕྱིར་མཐར་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གོ། །འགོག་སྟོམས་རྟེན་ལ་ཁ་
ཅིག་མིར་ངེས་ཟེར། །

ལ་ལ་གཟུགས་མེད་རྟེན་ལ་གསར་སྦྱེ་འདོད། །ཕྱི་ནས་གཟུགས་སུའང་བསྟོམ་
ལ་གསར་ཐོབ་མིར། །མཛོད་ལས་གསུངས་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་རིམ་བཞིན་
ཁེགས། །གསེར་འཕྲེང་ལ་བརྟེན་རྒྱལ་ལ་མེད་ཅེས་ཟེར། །མི་འཐད་ཆོས་སྦྲར་
སྟོམས་འཇུག་དགྲ་གསུངས་ཤིང་། །སྤང་འདས་ལ་སོགས་མདོ་སྡེ་དུ་མར་
གསུངས། །སེམས་རྟེན་ཚོམ་པ་དང་བོར་གྱིད་ཅེ་དང་། །ཕྱི་ནས་ས་དགྲར་བརྟེན་པ་
ལུམ་ལས་གསུངས། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིང་འཛིན་ཅུལ་སྦྱོང་ཕྱིར། །དགག་བྱ་ཆོར་
འདུ་རགས་པ་འགོག་པ་སྟེ། །ངོ་བོ་རྒྱ་གགས་ས་བརྩའི་མདོར་བརྟེན་ནས། །གཙུག་པོ་

ཆོས་ཉིད་སྟེང་དུ་ཆོར་འདུ་སོགས། །བཀག་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ལ་འདོད་
ཅིང་། །འཕགས་སེང་ཆོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་ཆ་དང་། །དེ་ལ་མཉམ་བཞག་ལུལ་
ཅན་གཉིས་ཆར་བཞེད། །མདོ་སེམས་ཆོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་ཅམ་གྱི། །ལྷན་
མིན་ལ་འདོད་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། །རྒྱལ་ཆབ་དེ་ལ་འདས་ལམ་མི་བཞེད་
དེ། །འདས་ལམ་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པས་འདས་ལམ་དུ། །བཞག་ཅེས་རྣམ་བཤད་
ལས་ནི་གསུངས་ཕྱིར་ཟེར། །དེ་མཐུས་ཐོབ་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་ཕྱིར་ཏེ། །རྣམ་ཐར་
སྐབས་སུ་དེ་ལ་ཆོར་བ་དང་། །འདུ་ཤེས་རགས་པ་ཞི་བར་གནས་པའི་
ལམ། །གསུངས་ཕྱིར་བྱབ་སྟེ་རགས་པ་སྟོས་དོན་ཕྱིར། །དེ་དང་འགོག་སྟོམས་མི་
འདྲའང་མ་ཡིན་ཏེ། །འཕགས་པས་འགོག་སྟོམས་ཟུར་དུ་མ་གསུངས་པ། །རྣམ་ཐར་
སྐབས་དང་གཅིག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཕྱིར། །

གཞན་ཡང་དེ་ལ་འདས་ལམ་ཡོད་མིན་ན། །ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཆན་ཉེར་གཅིག་མེད་
པར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་སྒྲ་བའི་ཆོས་ཉིད་མཉམ་གཞག་གྲོ། །འཕགས་སེང་ཆོར་འདུ་
རགས་བཀག་ལྷན་མིན་ལ། །བཞེད་ཅེས་རྣམ་བཤད་ཆིག་ཟིན་ལ་གསུངས་ཀྱང་། །དེ་
བསྐྱེད་རོ་ཐོར་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །སྤྲ་མ་རྗེས་ཐོབ་པ་ལ་ཡོད་མེད་
དབྱེད། །གཞན་ཡང་འཕགས་ལམ་མིན་ན་ཞིར་གནས་ལམ། །གསུངས་པར་འགལ་
ཏེ་ཞི་དང་རྣམ་ཐར་སྒྲས། །བསྟན་པ་འདས་ལམ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པས་འགྱུར། །མཛོད་
ལས་སྤྲ་བ་སྤྲ་བའི་མཐུག་ཐོགས་སུ། །གསུངས་ཕྱིར་སྤྲ་མོ་ཡོད་དེ་གཞན་དུ་
ན། །སེམས་ལྷན་གངས་སུ་མི་འགོ་དེའི་ལུས་ཀྱང་། །དུལ་བར་འགྱུར་ཞིང་ལུང་ཡང་
མཆོད་སྤྱོད་མས། །ཞུས་པར་དགོ་སྟོང་འགོག་ལ་སྟོམས་འཐུག་དེའི། །རྣམ་ཤེས་

ལུས་དང་མ་བྲལ་གསུངས་པར་འགལ། །རང་གི་བྱུང་མཐའི་གང་ཟག་ངོས་འཛིན་
མདོ། །བྱུང་མཐའ་བཞི་ཀ་མཐུན་བྱུང་དེ་ལས་ཀྱང་། །རི་ལྷར་ཡན་ལག་ཆོགས་
རྣམས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། །ཕྱང་པོ་བཞི་ཆོགས་དགོས་གསུངས་དེར་ཡང་
འགལ། །དེ་བྱིར་དེ་ཆེ་སེམས་ཡོད་འདོད་བ་ནི། །ས་ཡི་སྒྲིང་པོ་འཁོར་པོ་བཅུ་བ་
སོགས། །ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་མདོ་སྡེ་དུ་མར་གསུངས། །སྦྱོང་འབྲུག་འགགས་པ་སྦྲར་
ཡང་སྦྱེ་འགྱུར་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲོམས་འབྲུག་བཞིན་ཞེས་དང་། །ཉན་སར་
ཆོག་ངེས་དེ་མཆུངས་གསུངས་མོད་ཀྱང་། །དགོངས་པ་ཆོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་
པར་མངོན། །དོན་གསང་ལས་གསུངས་འདོད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། །

ཁ་ཅིག་ཆོར་འདུ་བཀག་ཅམ་བཟླ་འགོག་ཟེར། །ཐལ་འགྱུར་བ་ཡི་འགོག་
སྒྲོམས་ལུལ་དང་མཆུངས། །ལ་ལས་དེ་བཀག་ཆ་ཡི་ལྡན་མིན་ཟེར། །གཞན་དག་དེ་
བསྒྲོམ་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཏེ། །ལངས་པའི་ཆེ་ཡང་དེ་དང་ལྡན་བྱིར་ཟེར། །དང་
པོ་མི་འཐད་མ་མཐའའང་ཀུན་བཏུས་ལྟར། །འདུ་བྱེད་ཕྱང་པོར་འཐད་ཀྱི་རྟག་པར་
མིན། །རང་ལུགས་འཐད་ལྡན་གཉིས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། །རྣམ་པར་ཐར་བ་ཡིན་བྱིར་
ཤེས་བ་ཉིད། །གསེར་འཕྲེང་དེ་ཆེ་དབྱིག་བཤེས་སེམས་འདོད་པ། །ཐེག་བསྐྱུས་
སོགས་ལས་བཀག་ཅིང་སྦྱ་མཆེད་ཀྱི། །གཞུང་ལས་གཞན་དུ་མཁས་པས་མ་བཀྲལ་
བྱིར། །ཐེག་ཆེན་སྤྱི་ཡིས་སེམས་མེད་འདོད་བྱིར་ཏེ། །རྟག་དུ་ཡིད་ཤེས་འབྱུང་ཞེས་
སྤྱིར་བསྟན་ནས། །སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་རྣམས་བསལ་བྱིར་དང་། །འབྲུག་
ཤེས་ཡོད་ན་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་དེ། །ཤི་བར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་བརྗོད་འབྲེལ་མེད་
དོ། །དེ་བྱིར་སེམས་མེད་ཡིན་ཀྱང་སྒྲོམས་འབྲུག་ཏུ། །གསུངས་པ་རྒྱ་མིང་འབྲས་ལ་

བཏགས་པའམ། །འདི་ཡིས་འབྱུང་བ་སྟོམས་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་། །རྒྱལ་བའི་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་སྐྱར་བཤད་པ་ཡང་། །མདོན་དུ་བྱེད་པར་རུས་པ་ལ་དགོངས་ཞེས། །རྒྱས་
པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཙུག་པར་བྱ། །མདོ་ལས་དྲུག་པར་འགོག་པ་ཐོབ་
གསུངས་པ། །ལུགས་འདིར་དུས་ལ་སྟོར་གྱི་འཛིན་སྣངས་མིན། །ཉི་མའི་སྟོང་བོར་
ཞག་བདུན་ལས་ལྷག་འདིར། །ལུགས་ན་སེམས་དཔའི་སྟོང་ལས་ཉམས་གསུངས་
པ། །ཐེག་དམན་ལྟ་བུ་ཞི་བདེར་ཞེན་པ་ཡིས། །ལུགས་ལ་དགོངས་ཏེ་པད་དཀར་
སོགས་གྱིས་ཤེས། །སྟོང་བའི་ལམ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞི། །ཆོས་ཤེས་རྒྱུན་
མཐར་སྐྱར་ཡང་སྐབ་དགོངས་ལས། །མཐོང་ལམ་ལ་གསུངས་འཕགས་སེང་
དགོངས་པར་མཐུན། །སངས་རྒྱས་ལམ་ལ་སྦྱིན་སོགས་པར་ཕྱིན་བཟུ། །

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་བཤད་པ།

གང་དུ་གཏོགས་པའི་སྡེ་ཆན་མཆན་ཉིད་པ། །འོག་མར་མེད་པའི་རིགས་
གནས་མཁྱེན་པ་དེ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པའི་དོན། །དབྱེན་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཀྱན་ལས་རྒྱལ་ཞིང་། །དེ་ཡིས་བཞི་བར་མི་རུས་རིགས་གནས་
སྟོབས། །གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་བཟུ། །འཁོར་དབུས་སྤངས་
རྟོགས་ཆོས་སྟོན་འཛིགས་མེད་པའི། །ཆ་བཞག་མཐར་སྐྱག་མཁྱེན་པ་མི་འཛིགས་
པའོ། །ཆ་བཞག་མེད་ན་མཐར་སྐྱག་གཞི་ཤེས་ཀྱང་། །དེར་འགྱུར་དགོས་ལ་ཐེག་
དམན་རྟོགས་རིགས་ཕྱིར། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྣམ་པར་འགལ་ཕྱིར་རོ། །

འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྟོགས་རིགས་སུ། །མི་འཐད་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམས་

སེམས་དཔའི་ཡིན། །རིགས་འདྲ་སྡེ་མ་འཕགས་པ་འོག་མར་མེད། །སྤྱོད་པ་འདྲ་བའི་རྒྱུ་
ཉེར་ལེན་ལས་སྦྱེས་ཕྱིར། །རང་དོན་སྤངས་ཏོགས་གཉིས་དང་གཞན་གྱི་དོན། །བར་
གཙོད་ཆོས་དང་ངེས་འབྱུང་ལམ་སྟེ་བཞི། །དམ་བཅས་པ་ལ་ཁྲོལ་མེད་མི་འདིགས་
བཞི། །འཆད་བྱ་འཆད་བྱེད་སྟོབས་པ་སོ་སོར་ནི། །ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་སོ་སོར་
གཟིགས་པ་ཡི། །རིགས་གནས་མཁའ་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག །རང་གི་སྡེ་ཚན་
འཕགས་པ་འོག་མ་དང་། །རྩེ་ཐང་ཅམ་ཡང་མ་འདྲེས་རིགས་གནས་ཀྱི། །མཐར་
ཐུག་མཁའ་པ་སངས་རྒྱུ་མ་འདྲེས་ཆོས། །དབྱེ་ན་ཏོགས་པ་སྟོད་པ་འཕྲིན་ལས་
དང་། །ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་དྲུག་དྲུག་གསུམ་གསུམ་མོ། །སྟོབས་བཅུ་མི་འདིགས་བཞི་
དང་ཐུན་ཉེ་གསུམ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་དང་བཙོ་བརྒྱད་བྱེ་སྟེ་ལྷགས། །ཡེ་ཤེས་ལས་
འཕྲོས་དུས་གསུམ་ནམ་བཞག་ལ། །ཆོས་སྟོབ་དངོས་འབྱུང་གསེར་བུ་མ་བཙོམ་
བཞིན་ཟེར། །དབྱངས་སྟོགས་མཚན་ཉིད་ཤས་ཆེ་ཆགས་བཞིན་ཟེར། །དབྱིག་
བཤེས་གནས་སྐབས་ཅིས་ཀྱི་དེ་བཞིན་འབྱུང། །མ་བྱ་གཞན་གཞན་འབྱུང་འདོད་
སངས་རྒྱུ་ལྟ། །དང་པོ་མི་འཐད་གངས་ཅན་ལྷགས་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མི་འཐད་མཚན་ཉིད་འཆོལ་ཕྱིར་རོ། །བཞི་བ་མི་འཐད་གསུམ་གར་
ཐལ་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྩེ་བཟང་འོན་ཀྱང་བྱ་བ་སོགས། །བྱེད་དང་མི་བྱེད་གནས་
སྐབས་མེད་པར་འབྱུང། །ཁ་ཅིག་དུས་གསུམ་དངོས་པོར་འདོད་བཞིན་དུ། །སྦྱེས་ལ་
འགག་དང་སྦྱེས་ལ་མ་འགག་པ། །སྦྱེ་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མ་སྦྱེས་དུས་གསུམ་ཟེར། །དེ་
དག་དངོས་པོ་རང་ལ་མ་བཅིས་པར། །སྤྱོད་པ་འདྲ་བའི་སྟེ་བཞི་བཞག་པའི་
ཕྱིར། །འགགས་ཟིན་ང་ལས་བྱ་དང་མ་སྦྱེས་པའི། །འཁོར་སྐྱར་དུང་སོགས་ཡོད་

མིན་མེད་མིན་འགྲུར། །རང་ལུགས་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་འགག་ཆ་དང་། །དངོས་
གཞན་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་མ་སྐྱེས་ཆ། །འདས་དང་མ་འོང་ངོ་གཉིས་ཀ་མེད་དགག་
ཉིད། །ཁ་ཅིག་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་མཉམ་གྲུབ་ཟེར། །སྐྱེ་བ་རྒྱུ་དུས་ཡིན་ལ་
གཞན་གཉིས་ནི། །དེ་ཡི་བྱུང་ཆོས་ཡིན་ཡང་ཆོག་ལ་གཟབ། །སྐྱད་ཅིག་གསུངས་
པའང་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་ནས། །སྐྱད་ཅིག་ལས་ལྷག་མི་སྟོད་དོན་ཡིན་ཏེ། །རབ་
བྱུང་ལོ་ནི་མགོ་རྒྱུ་འཛིན་གཅིག་དང་། །མཉམ་གྲུབ་བཅུ་གཉིས་རྒྱ་བར་སྟོད་ཕྱིར་
རོ། །ཁ་ཅིག་འདས་པའི་མི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། །མ་བྱུང་པའི་ལུགས་དེ་ལ་སྟོས་ཕྱིར་
རོ། །བྱམ་བ་ཞིག་པ་བྱམ་པའི་འདས་པ་སྟེ། །འོན་ཀྱང་བྱམ་པའི་དུས་སུ་མ་འོང་
རོ། །སྐབས་དོན་འདས་དང་མ་འོངས་ད་ལྟར་ཡང་། །གཟིགས་ཚུལ་ད་ལྟར་བྱུང་བར་
གཟིགས་མིན་ཡང་། །ད་ལྟའི་དུས་སུ་སྐྱེ་ཕྱིར་བྱུང་ཚུལ་ཀུན། །མངོན་སུམ་གཟིགས་
ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །རྣམ་པ་
གསུམ་ལ་ཤེས་རྣམ་སྟོར་དགོས་ཏེ། །རྣམ་མཁྱེན་བདེན་སྟོང་དང་ནི་རང་རྒྱལ་
དང་། །སངས་འཕགས་མིག་ཤེས་གསུམ་གྱིས་མ་དེས་ཕྱིར། །དེ་གསུམ་དོན་ནི་རིམ་
བཞིན་ཡང་དག་མཐར། །མི་ལྟང་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། །སྟོབ་
དཔོན་གཞན་ལ་མ་སྟོས་རང་བྱུང་གི། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་མངའ་བསྐྱུར་ཡེ་ཤེས་
དང་། །ཆོས་ཀུན་རྣམ་པ་མ་ལུས་མངོན་སུམ་དུ། །རྟོགས་པའི་རིགས་གནས་མཐར་
ཐུག་མཁྱེན་པའོ། །རྣམ་གངས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྐྱས་བརྟེན་ཅན། །ཡིན་གྱི་ཟག་
བཅས་དངོས་མིན་སྒྲར་བཤད་དོ། །

སྒྲོར་བའི་སྒྲོད་བཟང་པ།

བདག་འཛིན་དངོས་སུ་འཛོམས་པའི་སྒྲོར་བའི་རྟེན། །ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་
ཐམས་ཅད་ཤེར་བྱིན་གྱི། །སྒོད་རྒྱུ་ཟེར་ཞིང་ལ་ལ་བྱི་ནང་གི། །བཤེས་གཉེན་གཉིས་
ལྷན་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཟེར། །བྲེ་སྦྲར་གྱུར་བའི་བྱང་སེམས་དང་ཐོའི་
སྒྲོན། །འདི་ནི་དམན་སྦྲིབ་ལ་གནས་གསུངས་པ་དབྱེད། །ཉན་སྒོད་སེམས་ཅན་བྱང་
སེམས་གཉིས་པའི་སྒྲོན། །འདིར་བསྟན་སྒྲོར་བ་བསྒྲོམས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱང་། །ཡོད་
བྱིར་དེ་ནི་སེམས་དབར་མ་ངེས་སོ། །རང་ལུགས་རྒྱལ་བསྟེན་དེ་ལས་དགེ་རྩ་
བསྟུན། །ཐེག་ཆེན་བཤེས་གྲིས་ཟེན་པ་གསུམ་ཆང་བའི། །འདིར་བསྟན་གདུལ་བྱ་
འདིར་བསྟན་ཉན་པའི་སྒོད། །ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལས་གྱི་སྒྲོན་འགོ་བྱིར། །ལས་
ཁྲལས་ལས་མ་ཁྲལས་དང་རིགས་ཅན་གསུམ། །ཉན་སྒོད་ཉན་ཐོས་དེ་ཡང་སྒོད་རྒྱུ་
མིན། །ཆོགས་བཅད་གཉིས་པས་བསྟན་པ་རྣམ་བཞི་སྟེ། །སངས་རྒྱས་བསྟེན་བཀྱར་
དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྲི། །སྦྱིན་སོགས་སྒྲོད་དང་བཤེས་གྲིས་བྱིན་བརྒྱབ་བཞིས། །རིམ་
བཞིན་ཉན་དང་ཆོག་འཛིན་དོན་མི་བཟེད། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་སྒོད་དེ་གཙོར་
བྱས་ཀྱང་། །དང་ཐོ་ཀུན་ལ་དགོས་བྱིར་སྦྱིར་ཞེས་གསུངས། །ཐ་མ་ཀུན་ལ་དགོས་
པ་གཞུང་ཀུན་མཐུན། །ཉན་འཛིན་ཐོས་པའོ་བསམ་སྒྲོམ་ཐ་མ་གཉིས། །

སྒྲོར་བའི་རྩ་མོ་བཟང་པ།

ཕ་དེ་ནས་བསྒྲོམ་བྱ་སྒྲོར་བའི་རོ་ཐོ་ནི། །གཞི་ལས་རྣམ་གསུམ་བདེན་སྒྲོར་སྒྲོས་
བྲལ་དུ། །བསྒྲོམ་པའི་རིགས་གནས་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །ཁ་ཅིག་དེ་འདྲའི་

ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཟེར། །མི་འཐད་ཆོགས་ལམ་ལ་ཡང་ཡོད་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་
མངོན་སུམ་མཐོང་བར་འདོད་པའང་ཁེགས། །དབྱེ་ན་གཟུགས་སོགས་ལུལ་ལ་
གནས་བཀག་དང་། །སྦྱོར་བ་དེར་ཡང་མ་ཞེན་ནལ་འབྱོར་བཀག། །ཟབ་དཀའ་ཆོད་
མེད་གསུམ་སྟེ་ངོ་བོས་ལྷ། །ཆོགས་ལམ་ནས་བཟུང་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་འབྲུག། །དེ་
ཕྱིར་ཁ་ཅིག་དེ་ལྷའི་གནས་སྐབས་ལ། །ལྷག་མ་བཅུ་བཞི་བཞག་ཅིང་ཐ་མ་ནི། །སྦྱོར་
བ་དེ་དག་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ལོ་ཟེར། །ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའང་དང་བོ་
ལྷའི། །གནས་སྐབས་ཡིན་པ་མི་རུང་སྟོང་ཉིད་ལ། །སྐྱག་པས་སྤངས་ཏེ་ངན་འགྲོར་
འགྲོ་གསུངས་ཕྱིར། །མཐའ་གསུམ་རིམ་བཞིན་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་གྱི། །ཆོས་
ཉིད་ཟབ་དཀའ་ཆོད་མེད་རྟོགས་པ་སྟེ། །གསེར་འབྲེང་གཞི་ཤེས་ཐ་མལ་ལས་ལྷག་
ཟབ། །ལམ་ཤེས་ཉན་རང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་དཀའ། །རྣམ་མཁྱེན་བྱུང་བར་འགྲོར་
མེད་གསུམ་རྟོགས་གསུངས། །

ཤེས་གསུམ་ལ་གནས་དང་རྣལ་འབྱོར་བཀག། །གཉིས་གཉིས་དབྱེ་བས་སྦྱོར་
བ་ཉིད་གསུམ་འདོད། །རྟེན་གྱི་སྟོན་ས་ཆེགས་ཆེན་ལ་སོགས་བརྒྱད། །འཕེལ་
འབྱིབ་མེད་སོགས་སྦྱོར་བའི་རྟོགས་ཐབས་བཞི། །སྟོན་བྱེད་མདོར་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་
ལ་སྦྱོད་ཆེ། །གསུངས་ཕྱིར་ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ལོ། །རིན་ཆེན་སྦྱིན་
སོགས་འབྲས་གཉིས་དུས་གྱིས་གཅིག། །རིམ་བཞིན་ཆོགས་གཅིག་དེས་འབྲེད་ཆ་
ལ་བཞི། །ལྷོན་གསར་དཔེ་ཡིས་མཐོང་ལམ་བྱང་རྒྱབ་ཉེ། །མ་དག་ས་ལ་སྦྱུང་མ་ཉེ་
བའི་དཔེའི། །སངས་རྒྱས་སྦྱར་དེ་ས་བདུན་ཇི་མ་ནི། །མངལ་སྦྱབས་འབྲ་བར་རྒྱད་
ཟླར་གསུངས་ཕྱིར་དང་། །དེ་གྲོལ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གཞོན་ལུར་གྲགས། །དེར་ལྷ་ཆོས་

འཁོར་སྒྲོར་བའི་སྒྲོར་བའི་བྱ་ས། །ཐོབ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དོན་དང་འཕེལ་འབྱིབ་
མེད། །ཁམས་གསུམ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་། །བསམ་མི་བྱུང་དང་
ནམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །འབྲས་བུའི་སྒྲོན་ས་གཉིས་ཏེ་དགྲ་བ་ལ། །སོ་རིག་བཞི་ཡིས་
སེམས་ཅན་སྒྲིན་ཁྱེད་ཕྱིར། །རྒྱུན་ཞུགས་ནས་བརླངས་མེད་ཁྱད་ཆུབ་པར། །སྟེར་
བའི་འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྒྲིན་ཁྱེད་དང་། །བཙུང་བར་ཉེས་སེལ་ནམ་དག་སྒྲོར་བ་
འོ། །དུས་གྱི་སྒྲོན་ས་ས་མཆམས་སྒྲོར་བ་སྟེ། །བརྒྱད་པར་ཚོལ་མེད་འཇུག་ཕྱིར་ལོ་
ཟླའི་མཆམས། །མི་དགོས་ཕྱིར་ན་ཆོགས་ནས་བདུན་པའི་བར། །འདི་དག་དོན་ལ་
ཁ་ཅིག་ཆོགས་ཆེན་གྱི། །སྒྲོར་བར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་ཅེས་ཟེར། །མི་འཐད་
དབང་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡི། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་དེ་ཡིན་
ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་དབང་ཚོན་རྒྱུད་ལ་འདོད་ཀྱང་མིན། །ཁ་ཅིག་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་
སྒྲོར་བ་ཡིས། །ཐོབ་གསུངས་གཅིག་ཏུ་ཐོབ་ཟེན་ཁོ་ན་ཟེར། །ལ་ལས་རྒྱལ་ལས་
དངོས་ཐོབ་ཁོ་ནར་འདོད། །གཞན་དག་དེ་གཉིས་བཀག་ནས་འཐོབ་ཅེས་པ། །མ་
འོངས་ཆོག་སྟེ་ཉི་ལྔ་དགོངས་པར་སྟེ། །གསུམ་ག་མི་འཐད་དངོས་སུ་ཐོབ་
པའམ། །དུས་དེར་སངས་རྒྱས་མེད་ཀྱང་སྒྲོར་ཐོབ་མཐུས། །མི་རིང་གཞན་གྱི་འང་
ལུང་སྟོན་རྒྱན་སྒྲུང་གསུངས། །

སྒྲོར་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

༥ སྒྲོ་ཕྱིར་སྒྲོར་བའི་མཇུག་ཏུ་ཡོན་ཏན་ཏེ། །ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་བ་བསྒྲོམ་སྟོབས་
གྱིས་ཐོབ་པའི། །ཐེག་ཆེན་ལམ་ཞུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །སྒྲོར་ལམ་བཞི་དང་ས་

བཅུར་གཞོན་ཁུ་དཔལ། །སྤར་ཡང་བཅུ་བཞི་ཆོག་མ་ནས་སངས་རྒྱས་བར། །ཁ་
ཅིག་སྒྲོན་ནམས་སྒྲེ་བའི་གོགས་ཡིན་ཕྱིར། །ཡོན་ཏན་འདི་ནམས་སྤྱོད་བའི་རྒྱལ་
ཟེར། །དེ་རྒྱ་ལྟ་ཞོག་ཁུས་དང་ཁུས་ཅན་ཡང་། །མིན་ཏེ་པན་ཡོན་གསུངས་ཕྱིར་
འབྲས་བུའོ། །ཁ་ཅིག་སྤྱོད་བ་སྒྲོམ་ཏེན་ཡོད་ཏན་དེ། །ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་བའི་ཡོན་ཏན་
དོན་དུ་འདོད། །ལ་ལ་ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་བ་བསྒྲོམ་སྟོབས་ཟེར། །དང་པོ་མི་འཐད་ཐེག་
དམན་ལ་ཡོད་ཕྱིར། །གཉིས་བ་ཡང་མིན་སྤྱོད་བ་གསར་བསྒྲོམ་ཆེ། །རྒྱལ་ཀྱང་
བསྐྱེད་ཕྱིར་བདུད་གྲིས་མི་ཚུགས་ཀྱང་། །སྤྱོད་བསྒྲོམ་སྤོན་སོང་མིན་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་
མིན། །ཁ་ཅིག་སེམས་དཔའ་ཁོ་ནར་འདོད་ཀྱང་འདིས། །ཡོན་ཏན་ལྟ་བར་ཆེན་པོ་
གསུམ་གསུངས་སོ། །གསེར་གླིང་བ་དང་ཨར་སོགས་ཆན་བ་གཉིས། །རིམ་བཞིན་
རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་འདོད། །ཁ་ཅིག་སྤྱོད་ཕྱི་མིང་དོན་སྤྱོད་དགོས་ཟེར། །རང་
ལུགས་རིམ་བཞིན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དེ། །ཆེ་འདིར་རྒྱལ་བས་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབས་
བའི་ཕྱིར། །ཆེ་རབས་གཞན་དུ་བདུད་བཅོམ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །ཆེ་འདིར་བསྒྲོམ་བ་
རྒྱལ་བའི་དགོངས་ཐོབ་ཕྱིར། །ཆེ་རབས་གཞན་དུ་དགོངས་ཤིང་མཐུན་ཉིད་
འབྱུང་། །ཆེ་འདིར་བསྒྲོམ་བ་ཡེ་ཤེས་གྲིས་གཟེགས་ཕྱིར། །གཞན་ཆེ་རྒྱལ་བས་
མངོན་སུམ་མཛད་པར་འགྱུར། །འདི་གསུམ་རིམ་བཞིན་དགྲ་ཡི་མཆོན་བཅག་
དང་། །གཉིན་ལ་གོ་བསྒྲོན་ལག་ཏུ་མཆོན་གཏད་བཞིན། །སྤྱོད་བའི་ཁུས་བ་རྒྱུང་
འབྱིང་ཆེ་གསུམ་མོ། །ལྷག་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་སྤྱོད། །དུག་པར་འཕྲོས་
ཏེ་བསྐྱེད་བའི་གནས་ཆད་དཔུང། །

སྒྲིང་བའི་སྒྲིན་བཤད་པ།

༩ ཐེག་ཆེན་སྒྲིང་བ་སྒྲེ་གནས་གོང་འཕེལ་གསུམ། །ཅི་རིགས་གོགས་བྱེད་
ཆ་ནས་བདུད་ལས་སུ། །བཤད་དེ་སྒྲིང་བའི་སྒྲིན་གྱི་མཆན་ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་
བདུད་ལས་དངོས་སུ་མ་ངེས་ཏེ། །ཆ་འབྲམ་བདུད་ལས་རྒྱ་ཕྱིར་བཤད་པ་
མང་། །ཁ་ཅིག་སྒྲེ་གནས་གོགས་སུ་འདོད་མོད་ཀྱང་། །མ་ཡིན་སྒྲིང་བ་རྒྱད་ལྔ་
ལ་ཡོད་ཕྱིར། །སྒྲིན་གྱི་དབྱེ་བ་འགལ་རྒྱུན་ཉེར་གསུམ་སྟེ། །དོན་ཤེས་བར་གཙོད་
སྟོབས་པའི་དབང་བྱ་བ། །ཆོགས་ཆེན་བྱལ་དང་སྒྱར་ཆེས་མི་བརྟན་གཉིས། །སྒྲི་
གསུམ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དབང་བྱས་གསུམ། །ཐེག་ཆེན་ཉམས་བྱེད་རྒྱ་བདུན་
ཡུལ་མང་ལ། །རྟོག་སོགས་གཡེང་བའི་རྒྱ་བརྒྱད་རང་བརྟེན་ཞིང་། །བདུད་གྱིས་
འབྱེད་སོགས་མཐའ་གསུམ་གཞན་བརྟེན་ནོ། །མ་སྟན་རྒྱུན་མ་ཆང་སྟོམས་ལས་
གྱིས་ཉམས་སོགས། །གཉིས་བརྟེན་ཉེར་གཅིག་རང་བརྟེན་འགྲོ་གཉིས་སོ། །ཡང་
ན་རིམ་བཞིན་རང་གཞན་སྟན་མོང་དང་། །རང་དང་གཞན་བརྟེན་བཅུ་བཞི་གཉིས་
བདུན་ནོ། །ཉམས་བྱེད་རྒྱ་བདུན་ཆོགས་ལམ་མན་ཆད་དང་། །གཞན་ཡང་པལ་
ཆར་སྒྲིང་ལམ་མན་ཆད་དེ། །ཕྱ་མོ་མ་དག་ས་བདུན་བར་དུ་ཡོད། །ཆོགས་པའི་
ཆོས་སྒྱུད་སྐབས་སུ་དཔོན་སྟོབ་གཉིས། །མ་མ་སྟན་སྟོབས་གྱིས་མི་སྒྲིང་སྒྲིན་
ཡིན་གྱི། །སྟོབ་དཔོན་མཁས་པས་སྟོབ་མ་མི་མཁས་ཀྱང་། །འཁྲིད་པ་སྒྲིན་མིན་
དམ་པའི་ལུགས་སྟོལ་ལོ། །

ཤེས་མཆོན་སོགས་བཞི་བཤད་པ།

༩ དེ་ལྟར་སྦྱོན་ཡོན་གྲང་དང་དོར་བའི་སྒོས། །སྦྱོར་བ་སྒོམ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཤེས་
དགོས་ཕྱིར། །མདོ་ལས་ཤེས་མཆོན་ལ་སོགས་ནམ་བཞི་ལས། །བྲེ་བས་གོ་གཅིག་
གསུངས་པ་རྗེ་བཙུན་གྱིས། །བསྟུས་ཏེ་བྲེད་སྦྱབ་ལས་སྦྱབ་གཉིས་སུ་
མཛད། །གཞོན་བྱ་དཔལ་གྱིས་ཤེས་མཆོན་ལ་སོགས་བཞི། །རིམ་བཞིན་སྟོགས་
ཆོས་རྗེས་ཁྲབ་ལྟོག་ཁྲབ་དང་། །དཔག་བྱར་འདོད་ཀྱང་ཡིན་འགོད་ཡོད་འགོད་
གཉིས། །གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་མ་ངེས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཤེས་མཆོན་
ཡོད་ཕྱིར་དང་། །སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན་མེད་ཕྱིར་དོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་བསྟན་
ཤེས་མཆོན་སངས་རྒྱས་ལ། །མེད་དེ་འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཆོན་ཕྱིར། །

ཁ་ཅིག་ཀྱང་སྒྲ་ར་ཡི་དེ་འཐད་དེ། །བྲེད་བའི་བྱས་དང་མི་ལྡན་ནམ་བཅད་
ནས། །ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱས་ལྡན་རྗེས་འགོ་བསྟུབས། །ཁྲད་མཆོན་གྱིས་ནི་ཉན་རང་ལ་
སོགས་ལ། །ལྡན་པ་གཙོད་པས་ལྟོག་ཁྲབ་འགྲུབ་ཕྱིར་ཟེར། །དེ་ཙམ་རྗེས་ལྟོག་ཁྲབ་
པའི་དོན་མིན་ཞིང་། །ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྦྱབ་ཕྱིར་སྟོབ་པར་ངེས། །དེ་ལ་མཁྱེན་གསུམ་
མེད་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་ཉམས། །གོ་མའི་དགོངས་པར་མཛད་དེ་ལོ་ཆེན་གྱིས། །སྦྱོར་བ་
ནི་ལྷའམ་རང་བཞིན་སྦྱོར་བ་ལྟ། །མཆོན་གཞི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མཆོན་བྱ་དང་། །བྲེད་
མཆོན་ཁྲད་མཆོན་གཉིས་ནི་མཆོན་ཉིད་དེ། །མེ་ནི་མཆོན་གཞི་སྟེག་བྲེད་མཆོན་
ཉིད་དང་། །མེ་ཡི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་མཆོན་བྱ་དང་། །མཆོན་མཆོན་གཞི་གསུམ་ཡོངས་
གཙོད་ཆད་མ་ལ། །མཆོན་པར་བཤད་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་མཆོན་གྱིས། །སྦྱོར་

བ་དེ་དག་གྲེད་པ་ཁྱད་པར་དང་། །ལྷན་པར་རྟོགས་ཕྱིར་མཆོན་པ་ཞེས་བྲལ། །འོན་
ཀྱང་འདིར་བསྟན་བཅུ་དྲུག་ཐག་གསུམ་གྱིས། །བྲེད་མཆོན་ཁྱད་མཆོན་གཉིས་ལ་མ་
དམིགས་ཕྱིར། །མཆོན་པ་དངོས་མིན་དོན་ཡང་དེ་ཡི་ཡུལ། །ཡིན་ཕྱིར་ཡུལ་གྱི་སྒོ་
ནས་བསྟན་ཏེ་བྱེད། །མི་འཐད་དེ་བཞིན་གཤེགས་འབྱུང་ཞེས་སོགས་གྱིས། །ཤེས་
མཆོན་ཞེ་བརྒྱད་དངོས་སུ་ཆོག་བྱེད་ལ། །བསྟན་པ་ཅ་འགྲེལ་ཀུན་གྱིས་འབྲུབ་པའི་
ཕྱིར། །ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་འཕངས་ཅམ་ག་ལ་ཡིན། །ཤེར་འབྱུང་སྤར་བཤད་
མཁྱེན་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི། །བདེན་ཅམ་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པ་ཤེས་མཆོན་དང་། །དེ་
གསུམ་ཐབས་ཤེས་གྲོགས་གྱིས་བྱེད་པའི་སྒོས། །སྐྱེད་ཕྱིར་སྐྱོན་ནམས་ཀུན་བྲལ་
ནམ་དག་ཏུ། །འབྱུང་པའི་ཕྱོག་ཆ་ནས་ནི་ཁྱད་མཆོན་བྱེད། །ནམ་པའི་སྐལ་བ་དང་འདི་
ཡི་མཁྱེན་གསུམ་སྐྱོར། །མིང་ཅམ་འབྲུང་སྐྱེད་ཚུལ་མི་མཚུངས་ཏེ། །སྤྲུལ་བཅུ་
དྲུག་བདེན་ནམ་མཁྱེན་ཆ་དང་། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་སོགས་
ཡུལ། །ཞེ་བརྒྱད་མཁྱེན་པའི་ཆ་ནས་འདོག་ཕྱིར་དང་། །ཁྱད་མཆོན་ཀུན་མཁྱེན་
གསུམ་ལ་སྤར་བ་ཡང་། །ཁོར་ཏེ་སྒོ་བ་དཔོན་གཞི་ཤེས་བསལ་ཕྱིར་རོ། །བྲེད་
མཆོན་སྤྱིར་ནམ་སངས་རྒྱས་སྐྱེད་བྲེད་དུ། །མཆོན་ཏེ་འདི་ཡི་མཆོན་ཉིད་བྲེད་ཚུལ་
བྱེད། །དོན་དུ་སངས་རྒྱས་སྐྱེད་བྲེད་ཡིན་མོད་ཀྱང་། །འདིར་ནི་མཆོན་ཚུལ་དེ་ལྟར་
མ་ཡིན་ཏེ། །གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་བྱིན་གསུམ་ཤེས་ཏེ། །འབྲས་བུ་དོན་
གཉིད་ཇི་བཞིན་སྐྱེ་བ་ལ། །ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ཕྱིར། །ལམ་
ཉིད་རང་གི་བྲེད་པ་ལ་སོགས་ལ། །སྤྱིར་བའི་མཆོན་ཉིད་མིང་གིས་བསྟན་ཕྱིར་རོ། །

༥ རང་ལུགས་ལ་ཡང་མཆོན་ཚུལ་དུ་མ་སྟེ། །མེ་ཡི་ཆ་བ་ལྟ་བུ་རང་མཆོན་

དང་། །མི་རྟག་བདག་མེད་ལ་སོགས་སྤྱི་མཆན་དང་། །བྱས་དང་མི་རྟག་ལ་ཡང་མ་
བྱས་དང་། །རྟག་སོགས་ཐོག་ཆས་དབྱེ་བའི་མཆན་ཉིད་དང་། །མ་བྱབ་བྱབ་ཆེས་
གཉིས་བཀག་རིགས་མ་ཐུན་ཅ་མ། །དེར་བསྐྱབ་རིགས་མི་མ་ཐུན་སེལ་མཆན་ཉིད་
དང་། །དོན་ལ་མི་དགོས་འད་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་བྱིར། །སྒྲོས་པ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་
མཆན་ཉིད་སོགས། །ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་རིགས་མི་མ་ཐུན་སེལ་དང་། །ཐོག་ཆའི་
མཆན་ཉིད་གཙོ་སྟེ་སྐྱོར་བ་ལ། །ཤེས་བྱ་དབྱེད་ཐོག་པས་དབྱེ་བྱིར་ཏེ། །སྐྱོར་བ་
རྟོགས་དང་འཕྲིན་ལས་མཐར་ཐུག་སྟེ། །དོན་གཉིས་ཕྱན་ཆོགས་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་ལྡན་
པར། །ཤེས་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ། །མཆོན་ཞིང་རྒྱས་པ་དེ་གཞན་
ལ་ཡོད་ན། །ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་དཀའ་སྤྱད་མི་དགོས་ཀྱང་། །བྱད་མཆོན་གྱིས་ནི་ཉན་
རང་ལ་སོགས་པ། །གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་བཅད་ཚུལ་གྱིས་མཆོན། །

བྱད་མཆོན་འདི་ཡིས་ཤེས་མཆོན་སོ་གཉིས་ནི། །ཉན་རང་སྐྱོར་བ་ལས་ནི་རང་
ཐོག་སྒྲོས། །བྱད་པར་ཞུགས་པར་བསྟན་ཀྱང་གཞི་ཤེས་ཀྱིས། །བཅུ་དྲུག་དེ་ལྟར་མ་
བསྟན་དེ་དག་ནི། །ཟིན་བྱེད་དབང་གིས་རྒྱས་པ་འཇམ་ཇས་ཀྱི་བྱད། །ཞུགས་ཀྱང་རང་
ཐོག་སྒྲོ་ནས་འཕགས་མིན་བྱིར། །ཁ་ཅིག་སྐབས་གསུམ་པར་བསྟན་ཟིན་དབང་བྱས་
ཟེར། །སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་སྐྱོར་བའི་བྱད་མཆོན་ནི། །འོག་ཏུ་འཆད་འགྱུར་བྱིར་
ཞེས་མཁས་གྲུབ་གསུངས། །བར་བ་མཐོང་ལམ་སྒྲོས་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །རྒྱ་འབྲས་
སྐྱོར་སྒྲོམ་གཉིས་ཀྱང་མཆོན་པར་གསུངས། །གསེར་ཐོང་། དོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་
ཡིན་མོད་ཀྱི། །དང་བོ་གསུམ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་མ་འདི། །རང་བཞིན་ནམ་མཆོན་བྱར་
བཤད་ཅེས་གསེར་ཐོང་གསུངས། །མཆོན་མཆོན་ཚུལ་ཡང་བྱ་རོག་བབས་པ་

ཡི། །ཁང་བཟད་དེ་ཉིད་བྱ་རྒྱུ་དེ་བསྟན་ནས། །ཤེས་ལ་མཆོན་པར་བཤད་པ་ཅམ་
 ཡིན་གྱི། །རྣམ་པར་བཞག་འཛིག་མཆོན་མཆོན་དངོས་མིན་ཕྱིར། །སྒྲིང་བར་མ་ཟད་
 སྒྲིང་བའི་རྒྱས་པ་ཡང་། །མཆོན་བྱར་བཤད་ལ་འགལ་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །རྒྱས་དང་
 རྒྱས་ཅན་རོ་བོ་གཅིག་ཕྱིར་རོ། །དབྱེ་ན་འདིར་བསྟན་ཤེས་མཆོན་སྒྲིང་བའི་
 དོན། །མཁུན་གསུམ་དམིགས་པ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས། །གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འདིར་བསྟན་ཤེས་ཕྱིན་ནོ། །དེ་ལ་
 གཞི་ལམ་རྣམ་མཁུན་སྒྲིང་བ་གསུམ། །དོན་ནི་གཞི་ཤེས་དམིགས་པ་ལྟར་དམིགས་
 བསྟན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་འབྱུང་ཤེས་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི། །ཆ་ནས་བཞག་པའི་
 འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་ཕྱིན། །དང་བོའི་དེ་བཞིན་ལམ་ཤེས་ལྟར་དམིགས་
 བསྟན། །སྒྲིང་ཉིད་མཆོན་མེད་ཤེས་སོགས་རྣམ་མཁུན་ལྟར། །དམིགས་ནས་སངས་
 རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཤེས་སོགས། །བཅུ་དྲུག་ཆ་བཞག་འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་
 ཕྱིན། །རྣམ་མཁུན་སྒྲིང་བའི་སྒྲིང་དང་ཤེས་མཆོན་གཉིས། །འཆོལ་བར་མི་སེམས་
 སྒྲིང་བར་བྱེད་ལས་སྒོས། །ཤེས་མཆོན་ལ་སོགས་མིང་གིས་བསྟན་ཅམ་
 ལས། །མཆོན་ཉིད་སྒྲིང་ལས་གཞན་གྱུར་ཡོད་མིན་ཕྱིར། །མཆོན་བྱ་ལྟ་བུར་མཆོན་
 ཞེས་གསུངས་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བསྟན་གཞི་ཤེས་ཤེས་མཆོན་བཅུ་དྲུག་པོ། །གཞི་
 ཤེས་སྒྲིང་བ་ཡིན་ཀྱང་གཞི་ཤེས་ཀྱི། །ཤེས་མཆོན་འཆད་བྱེད་དངོས་བསྟན་མ་
 དེས་ཏེ། །འཛིག་རྟེན་འཛིག་མེད་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི། །ཟིན་བྱེད་བདེན་མེད་
 རྟོགས་པའི་ལམ་གསུངས་ཕྱིར། །རྒྱ་ཆེ་ཞེས་བྱ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ཏེ། །ཐ་
 ལྷན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་རུང་ཆེན་པོར་སྒྱུར། །གངས་ཀྱིས་གཞལ་བར་མི་རྒྱས་ཆད་

མེད་དང་། །སེམས་དེ་དབང་ཤེས་ལ་ནི་བསྐྱེད་མེད་པར། །མ་ཟད་སངས་རྒྱས་སྐྱེན་
ལྷས་བལྟར་ཡང་མེད། །

ཕྱི་གཡོ་བ་སོགས་ཏེ་འདྲ་བཟུང་བ་བཞི། །དེ་ལས་ལྷང་མ་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་
བཞི་སྟེ། །སྡོན་མཐར་བརྟེན་པ་འཛིག་རྟེན་རྟག་སོགས་བཞི། །ཕྱི་མཐར་བརྟེན་པ་
མཐའ་ལྡན་ལ་སོགས་བཞི། །ལྷང་འདས་ལ་བརྟེན་གྲོལ་བདག་གྲོང་པན་ཆད། །འབྱུང་
དང་མི་འབྱུང་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་བཞི། །ལྷས་སྟོག་ལ་བརྟེན་རྫས་གཅིག་ཐ་དད་
གཉིས། །སྐྱབ་པ་མི་རུང་དགག་པ་དེར་མི་འོས། །དེ་ཕྱིར་ལྷང་མ་བསྐྱེད་པར་རྣམ་
བཤད་གསུངས། །ཅ་ཤེས་རྟེན་ཆེན་གསུངས་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན། །གྲོལ་བདག་
ལེགས་ལྡན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་གསུངས། །གསེར་སྤང་བདག་གམ་སེམས་ཅན་
ཅ་མ་ལ་སྐྱར། །མཐའ་དང་མི་ལྡན་རྟག་དང་གྲོལ་བདག་འབྱུང་། །གངས་ཅན་ལ་བརྟེན་
གཡོ་བའི་ལྟ་བ་གསུམ། །རྫོག་སྟོགས་རྒྱང་འཕེན་ལ་བརྟེན་འདྲ་བ་གསུམ། །གསེར་
སྤང་མཐའ་ལྡན་མཐའ་ནི་ཕྱི་མའི་ཆར། །མཛད་དེ་གངས་ཅན་པ་ལ་མཐའ་ལྡན་སྐྱར། །

གཅེར་བྱ་བ་དག་བྱམ་པའི་གནས་སྐབས་ནི། །ཞིག་ཀྱང་རང་བཞིན་མི་འཛིག་
སྐྱ་བའི་ཕྱིར། །དགག་སྐྱབ་ཆ་མཉམ་བཟུང་པའི་ལྟ་བ་གསུམ། །གནས་མ་བྱར་བརྟེན་
རྫོག་སྟོགས་བཟུང་བ་གསུམ། །བདག་འཛིན་མིན་ཡང་ཁྱད་གཞི་བཏགས་བདག་
ལ། །བརྟེན་ཕྱིར་ཁྱད་ཆོས་འཛིན་པ་ལོག་ཞུགས་སོ། །རྣམ་མཁྱེན་ཤེས་མཆོན་སྟོན་
བྱེད་གཞུང་ཆིག་དེར། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྟེན་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཛྲེད་དང་
ཤེས་མཛད་མཛོན་སུམ་མཛད་གསུམ་དོན། །ཁ་ཅིག་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་དབང་
བྱས་ཟེར། །ཡང་ན་ཉན་ཐོས་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་གསུམ། །ཡང་ན་གདུལ་བྱ་སྤྱི་

ལ་བརྗོད་མཛད་ཅིང་། །སྒྲིན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་པར་མཛད། །རྣམ་གྲོལ་
གདུལ་བྱས་མངོན་སུམ་མཐོང་མཛད་དོ། །བསམ་མི་བྱལ་སོགས་བརྟུ་བྱ་ཅི་
རིགས་ཀྱིས། །ཐེག་དམན་ལས་འཕགས་ཆ་བཞག་ལམ་ཤེར་བྱིན། །སེམས་དཔའི་
བྱད་མཚན་སྒྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཞན་ལ་པན་བདེ་སྒྱོབ་སོགས་བྱེད་པའི་
ཆོས། །བརྟུ་གཅིག་ཆ་བཞག་འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེར་བྱིན། །འདིར་བསྟན་སེམས་
དཔའི་བྱེད་མཚན་སྒྱུར་བ་སྟེ། །དང་པོ་དགྲ་དང་མཐའ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན། །འབྲེལ་
ཆེན་གཉིས་ལས་སྒྱུར་བ་གསུམ་དང་སྟུར། །འབྲེལ་ཚུང་གཞི་ཤེས་ཅམ་གྱི་ལྷོག་པ་
ནས། །གསུམ་ལས་མི་རུས་བྱིར་ན་གོང་གསུམ་སྒྲོས། །སྤྱིང་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་
སོགས་གསེར་སྤྱང་གསལ། །མཚན་གཞིའི་སྒྱུར་པའི་དོན་ནི་ཤེས་བྱད་
བྱེད། །གསུམ་གྱིས་མཚོན་པས་ལས་སྟུབ་གྱིས་བསྟན་པའི། །སྒྱུར་པའི་དངོས་ཉིད་
སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བཞི་གསུམ་གྱིས་མཚོན་ནམ་
དབྱེད། །དགོས་ཉེ་ཅོད་སྤྱང་དོན་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་བཞིའང་གཞུང་གི་དངོས་
བསྟན་ཟིན་བྱེད་གཅོ། །འདིར་བསྟན་མཚན་ཉིད་གོ་གཅིག་ཆོགས་ལམ་ནས། །རྒྱན་
མཐའི་བར་རོ་གཞན་དུ་རྒྱལ་བར་འབྱུང་། །

ཐང་བ་ཆ་མཐུན་སོགས་རྒྱད་ལ་སྟེ་བའི་རིམ་ལ་བཤད་པ།

༥ ཐང་ཆ་ནས་བཟུང་རྒྱད་ལ་སྟེ་རིམ་ལ། །གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐོག་མངོས་
བཟུང་སྟེ། །རྒྱན་གྱི་ཆེད་བའི་གདུལ་བྱ་དོས་འཛིན་དང་། །དེ་ནས་སྒྲིན་བྱེད་ལམ་གྱི་
སྟེ་རིམ་དང་། །མངོན་ཉོགས་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྟེ་རིམ་གསུམ། །དང་པོ་སྤར་བཤད་

མཁའ་གསུམ་རྣམ་པ་དང་། །མཆོན་ཉིད་བཞི་སོགས་བསྐྱོམས་མཐུས་འགའ་ཞིག་
ལ། །ཐར་ཆ་གངས་མེད་ཆོགས་དང་མཉམ་འབྱུང་སྟེ། །དད་དང་བློ་བར་མཁས་ཕྱིར་
མི་ལྟོག་ཅིང་། །བཙུན་འགྲུས་མཁས་པས་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ཕྱིར་དང་། །ཉིང་
འཛིན་ཤེས་རབ་མཁས་ཕྱིར་ལྟ་བུ་ཡི། །དབྱེད་པ་རྫོགས་ཕྱིར་རོ་དེ་ལས་དང་ཐོ་
གཉིས། །ཐེག་ཆེན་འཇུག་སྟོའི་སྟོན་འགྲོ་དངོས་གཞི་སྟེ། །དེ་ནས་གསུམ་པས་སྟོང་
པ་སྦྱི་བསྐྱབ་དང་། །པར་བྱིན་མཐའ་གཉིས་སྟོབ་ཚུལ་མཐའ་གཉིས་སོ། །མདོ་ཡི་
ཆོག་ཟེན་དད་སོགས་ཚུང་འབྲིང་དང་། །དབང་པོ་རྩལ་འབྲིང་ཉན་རང་ལ་ཡིན་
ཕྱིར། །བྱང་སེམས་མིང་གིས་བཏགས་ནས་གསུངས་པ་ལས། །བྱང་སེམས་ཉིད་ལ་
རིགས་ཅན་གསུམ་འདོད་འཁྲུལ། །

ཁ་ཅིག་ཙུ་བར་བཤད་པའི་རྣོ་རྩལ་ཡང་། །ཐེག་དམན་ལ་འདོད་མི་རིགས་དེ་
གཉིས་ནི། །རྫོགས་བྱང་དོན་དུ་གཉེར་བར་མཚུངས་པ་ལ། །རྣོ་རྩལ་དབང་གིས་
དཀའ་སྦྱ་གསུངས་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་རྣོ་རྩལ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་ཏེ། །འབྲིང་བོའི་ཟེར་
ཡང་དེ་ནི་རྩལ་པོས་བསྐྱེས། །དད་སོགས་ལྷ་ལ་མཁས་པའི་རིགས་གནས་
གྱི། །ཐབས་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་གཉིས་གྱིས་ཟེན་པའི། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་དབང་
རྣོན་ཆོས་མངོན་ཏྟགས། །འདི་ཡི་དངོས་བསྟན་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་དོན། །གཞན་ནི་
ཐབས་ཤེས་ཉི་ཆོས་ཟེན་པ་དང་། །རང་བཞིན་དབང་འབྲིང་དབང་རྩལ་མངོན་ཏྟགས་
སོ། །ཐར་བའི་ཆ་ལ་པན་ཕྱིར་ཐར་ཆ་སྟེ། །ལུས་རྟེན་སེམས་རྟེན་གཉིས་ནི་སེམས་
བསྐྱེད་བཞིན། །རྒྱན་བརྟེན་ཡུལ་ལྷ་གང་རུང་རྟོགས་དགོས་གྱི། །ཐེག་ཆེན་རིགས་
ཅན་དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་འདིའི། །ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་དོན་གསུངས་

ཤིང་། །གདམས་དང་རྗེས་བསྟན་གང་རུང་དབང་བྱས་ན། །དེར་གྱུར་འཕགས་པ་
ཡོད་གསུངས་དབྱང་བྱ་སྟེ། །བདེན་པ་མངོན་སུམ་མཐོང་ཆེ་ལུང་གི་ཆོས། །གཟིངས་
དང་འབྲ་བྱིར་ཆེད་དུ་མི་བརྟེན་པས། །རྒྱན་ལས་རྟོག་གེར་ཆེད་དུ་བརྟེན་པ་
དང་། །དམ་བཅའ་གཞན་དུ་འགྱུར་བྱིར་མ་ངེས་དང་། །ཆོས་ཀྱན་ལུལ་དུ་མི་བྱེད་མ་
ཁྱབ་དང་། །ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ལས་དོན་དམ་མ་མཐོང་དང་། །སྟོབས་པ་ཡོངས་སུ་
གཏུགས་པའི་སྒྲོ་བ་ཅན། །འདི་ལྷ་སོ་སྟེ་ཁོ་ནར་སྦྱར་བྱིར་རོ། །སྟོ་བརྟན་རྟོག་གེའི་
གཞུང་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད། །

༥ །གཉིས་པ་སྟོན་བྱེད་ལམ་ལ་དངོས་དང་ནི། །མངོན་རྟོགས་གོ་ངེས་ལོག་རྟོག་
སྤངས་པ་གཉིས། །མཉམ་གཞག་ཤེས་རབ་སྟོས་ཚུལ་སྤར་བཤད་ནས། །རྗེས་ཐོབ་
བརྟེ་སོགས་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་ངེགས་ནམས། །འདིར་གསུངས་བསྟོམས་པས་སྦྱོར་
ལམ་ཡོངས་རྫོགས་འགྱུར། །འདིར་ནི་རྩ་བའི་ཆོག་དང་སྟོ་བསྟན་ཏེ། །ཁྱོད་སོགས་
སྦྱི་ལ་སྦྱར་ཡང་སྤང་བ་གཉིས། །“བྱེ¹་སྟེ་མཉམ་བྱམས་གཉིས་དང་པན་སོགས་
གསུམ། །པ་མའི་སེམས་སོགས་ལྷ་དང་ཁྱོད་གསུམ་སྦྱར། །ཆོག་གསལ་སེམས་
མཉམ་ཁོ་ནར་ཁྱོད་ཚུང་སྦྱར། །སྟོག་ལས་ལྟོག་ཅིང་གཞན་འགོད་བསྟགས་བརྟོད་
དང་། །སྦྱིན་སོགས་ལ་གནས་གཞན་འགོད་བསྟགས་པ་བརྟོད། །ནང་སྟོང་ཉིད་ལ་
གནས་སོགས་རྟེ་མོ་གསུམ། །བདེན་བཞིར་ཤེས་སྟོང་སོགས་བྱེད་གཞན་འགོད་
དང་། །རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་སོགས་ཤེས་ཀྱང་མངོན་མི་བྱེད། །མཐོང་སོགས་ལ་
གནས་གཞན་འགོད་བརྟོད་པ་གསུམ། །སེམས་ཅན་སྟོན་དང་མངོན་ཤེས་བསྟེན་པ་

1 །མ་གྱི། ༡༡བཅན། བྱེ * བྱེ།

དང་། རྣམ་མཁུན་བསྐྱེད་ཅིང་གཞན་འགོད་ཆོས་མཆོག་གསུམ། །ཁ་ཅིག་རྩ་བར་
སེམས་ཅན་དམིགས་པ་དང་། །བདེན་ཤེས་རྣམ་པར་གསུངས་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་
གྱིས། །བདེན་ཤེས་དམིགས་པར་བྱས་ཏེ་དམིགས་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་ཆད་པའི་
ཕྱིར་ན་མི་འཐད་ཟེད། །སྟོབ་དཔོན་ཅེ་མོ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་། །སྟོར་གསུངས་
ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་ཆད་པ་དང་། །བདེན་པ་དམིགས་པར་གསུངས་པའི་སྐབས་མེད་
དོ། །ཚོད་ཚུལ་འདི་ནི་སྤྱི་ལ་མི་རུང་ངམ་དབྱད། །རང་ལུགས་གཙོ་བོར་ཐབས་ཆས་
ཁྱད་པར་དུ། །བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མངོན་རྟོགས། །ཐེག་ཆེན་ངེས་
འབྱེད་ཆ་མཐུན་དོན་ཡིན་ནོ། །

རྣོས་ཐོང་བཤད་པ།

མངོན་རྟོགས་གོ་ངེས་ལོག་རྟོག་སྟོང་ཚུལ་ནི། །ཁ་ཅིག་སྟོར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་
སྐབས་བྱུག་ཏུ། །གསུངས་ཀྱང་མི་རྣོས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དེ། །བསྟོམ་བྱ་མི་མཚུངས་
ཕྱིར་ན་མི་རྣོས་ཤིང་། །བཞི་བར་ས་བརྒྱད་ཡེ་ཤེས་ཆེ་ཆུང་གསུམ། །ལྷ་བར་དགྲ་
དང་བཅུ་བའི་སྟོད་ཆ་དང་། །བྲུག་པར་བཅུ་བའི་སྟོད་ཆར་སྟོར་མཐོང་སོགས། །མིང་
གིས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་རྣོས་སོ། །ཕྱི་མ་འདི་ལ་ཡིག་ཆར་སྟོད་ཆ་
གསུངས། །དེ་དག་དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་རྩ་བ་ལས། །བག་ལ་ཉལ་ཀྱན་འཛུམས་ཞེས་
གསུངས་ཕྱིར་དང་། །ཀྱན་མཁུན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་རྫོགས་
པར། །གསུངས་ཕྱིར་ཞེ་ན་མཚུངས་ཏེ་སྐབས་དང་བོར། །སྟོར་ལམ་སྐབས་སུ་དག་
པ་ལྷ་གསུངས་དང་། །དཔའ་བར་འགྲོ་དང་རྣོས་ཟད་གསུངས་ཕྱིར་དོ། །དེ་དག་མོས་

སྒྲིམ་ཙམ་དང་རྒྱུར་གནས་ལ། །འདོད་ན་ཁྱོད་གྱིས་དེ་ཡང་དེ་དང་འབྲ། །དེ་ཕྱིར་རྒྱུར་
བའི་དབང་བྱས་མི་རིགས་ཏེ། །ཕྱིར་མི་ཐོག་རྟགས་ཇོགས་ཇེས་སྒྲོབ་བའི་
ཆོས། །བཤད་ཟེན་དེ་ནི་མི་སྒྲོབ་དགེ་འདུན་ཞེས། །གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཕྱིར་ས་བརྒྱད་
གཅིག་ཤུར་འགལ། །སྤྱད་འགྲེལ་སྒྲོབ་དཔོན་སྤྲ་མའི་ཕྱོགས་བཟུང་སྟེ། །གསུངས་
ཀྱང་རང་ལུགས་ཁྱག་པའི་དབང་བྱེད་པ། །འགྲེལ་ཆེན་བཞིན་ནོ་དེ་ཡང་སྐབས་དུག་
ལས། །དང་པོ་གསུམ་ནི་སྒྲང་བའི་དབང་བྱས་ཤིང་། །གཞན་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་
བྱེད་དབང་བྱས་ལ། །ནང་གསེས་གྱི་ཡང་མི་འབྲ་སྒྱུར་བ་གསུམ། །རིམ་བས་རེ་རེ་
ཙམ་ཞིག་བསྒྲོམ་སྟམ་པའི། །ལོག་རྟོག་བསལ་ནས་མཉམ་དུ་འབྲུག་ཕྱིར་རོ། །

ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ།

༥ །གསུམ་བ་མངོན་རྟོགས་གོང་མ་སྐྱེ་རིམ་ལ། །སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ཕྱིར་མི་
ཐོག་རྟགས་དང་། །སྐྱུ་གསུམ་འབྲུབ་བྱེད་ལམ་གསུམ་བཤད་བ་གཉིས། །ཁ་ཅིག་
རྟགས་ནི་ལུས་ངག་མཆན་མ་ཟེར། །དེར་གྱུར་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་ལོག་ཆ་
དང་། །ཐེ་ཆོམ་མི་ཁོམ་ཟད་ཆ་བྱམས་ཡིད་སོགས། །ལུས་ངག་མཆན་མ་མིན་ཕྱིར་
མི་འཐད་དོ། །གཞན་དག་རྟགས་ནི་གཞན་གྱིས་དཔོག་པའི་དུས། །ཁོ་ནར་བསམས་
ཏེ་སྒྱུར་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག །མེད་ཅེས་སྒྲུབ་དག་ཀྱང་འདིས་ཁེགས་སོ། །ཁ་ཅིག་
རྟགས་འདི་འབྲས་རྟགས་ཁོ་ན་དང་། །ལ་ལ་རང་བཞིན་རྟགས་འདོད་གཞན་དག་
ནི། །གཏན་ཆིགས་སྒྲོ་ནས་དཔོག་པ་མེད་ཅེས་ཟེར། །གསུམ་ག་མི་འཐད་མདོ་ལས་
འབྲས་རང་གཉིས། །ཅི་རིགས་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་བ་གསུངས་ཕྱིར་རོ། །གཡོ་ཅན་

སེམས་དང་ལུས་ངག་མི་མ་སྤུང་ཡང་། །ལུས་ངག་སྒྲོ་ནས་དཔོག་པ་མི་འགལ་
ཏེ། །དམ་པ་རྣམས་ནི་དགོས་དབང་མ་གཏོགས་པ། །ནང་གི་སེམས་དང་སྒྲོད་པ་
མ་སྤུང་བྱེད་ཅི། །ཁ་ཅིག་ག་ཟུགས་ལས་ལྗོག་སོགས་ཉགས་ཞེ་བཞི། །གང་རུང་ཐོབ་
པའི་སེམས་དཔའ་བྱེད་མི་ལྗོག་། །དགེ་འདུན་དོན་དུ་འདོད་པ་རྒྱལ་བས་
ཁེགས། །སྒྲོབ་པའི་དབང་བྱས་ན་ཡང་མཐོང་ལམ་པ། །དབང་རྒྱལ་དེ་ཡིས་ཉགས་
རྣམས་མ་ཐོབ་ཡང་། །སྒྲོབ་དང་བྱེད་མི་ལྗོག་གཉིས་ཡིན་བྱེད་འགལ། །རོང་སྟོན་མ་
དག་ས་ལ་སྒྲོར་བའི་སྒྲོས། །བྱེད་མི་ལྗོག་ཉགས་ཐོབ་ཡང་བསམ་པས་མིན། །རང་
ཅམ་དོན་དུ་ཐར་བ་འདོད་བྱེད་ཏེ། །ལུང་ལས་ངེ་སྤྱིད་ས་བརྒྱད་མ་ཐོབ་པ། །དེ་སྤྱིད་
ཐེག་པ་དམན་པས་འཛིགས་གསུངས་བྱེད། །ཞེས་ཟེར་སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་པའི་
བྱང་འཕགས་མཆར། །ལུང་འདི་རྒྱད་ཟླ་དང་ནི་ལང་ག་ཞེགས་ཞེས། །མང་པོ་འཁྲུལ་
ཡང་དོ་རྩེ་ཅེ་མོའི་ཡིན། །

༥ རང་ལུགས་བསམ་སྒྲོར་གཉིས་སྒྲོས་ག་ཟུགས་སོགས་ལ། །བདེན་ཞེན་
མངོན་གྱུར་ལྗོག་སོགས་ཉགས་ཞེ་བཞི། །གང་རུང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་བྱེད་མི་
ལྗོག་། ཉགས་ཐོབ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་དོན་དུ་འདོད། །སྒྲོར་མཐོང་སྒྲོམ་ལ་ཉི་ཤུ་
བརྒྱ་དྲུག་བརྒྱད། །སྒྲོར་ལམ་བཞེར་ཡང་བརྒྱ་གཅིག་དྲུག་གཉིས་གཅིག་། །མཐོང་
ལམ་སྐྱད་ཅིག་བརྒྱ་དྲུག་གསུངས་པ་ནི། །ཞེས་བཟོད་བརྒྱ་དྲུག་ལག་རྩེས་ལུས་ངག་
གི། །བྱ་བར་རྒྱ་ཡི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །རེ་རེར་རྣམ་པ་ཉགས་དང་མཆོན་མ་
གསུམ། །དེ་ཡི་ཁྱད་པར་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ལ་ལྗོགས། །མཐོང་ལམ་ལས་འཕྲོས་
དབང་པོ་ཉིད་གཉིས་ལ། །ཀུན་བཏུས་བསྐྱེད་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་རྒྱལ་མང་། །སྒྲོམ་

ལམ་ཁྱད་ཆོས་ངོ་བོ་དབྱེ་བ་གསུམ། །དབྱེ་བ་ལས་འཕྲོས་གངས་དང་བྱེད་པ་
ལ། །ཚྱོད་པ་སྒྲོང་ཚུལ་གཉིས་སོ་དང་བོན། །གངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་ཞེས་
སོགས་གསུངས། །འདི་ཡི་བདེན་པ་དབྱ་མ་རང་ལུགས་ཀྱི། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་
འབྲེ་སོགས་འདོད་ཀྱང་མིན། །རྫས་སམ་དངོས་པོ་རང་མཚན་དོན་དམ་དང་། །སྟོག་
པ་སྦྱི་མཚན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ། །དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་སྟོག་པ་ཐ་དང་
བྱིར། །བྱེད་པར་དོན་དམ་ཐ་སྟངས་ལ་སྟོས་པའི། །ཚྱོད་པ་གཉིས་སོ་བྲི་འཕེལ་དོན་
དམ་པར། །མེད་པར་ཐལ་བ་འདོད་པ་ཁོ་ན་དང་། །ཐ་སྟངས་དུ་ནི་རེ་རེ་བ་སོགས་
ཀྱི། །མིན་ཡང་མ་ངེས་རྟེན་འབྲེལ་ཆོགས་པས་སོ། །

ཐིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲླུ་བ་སོགས་བཤད་པ།

ཆོས་སྒྲུ་འགྲུབ་བྱེད་ཐིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་སྒྲླུ་། །ངོ་བོ་རྫེས་ཐོབ་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་ཡང་། །བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་སྟེ་བའི་སྐབས་བཙུམ་པའི། །ཆ་ནས་
བཞག་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཁོ་ནར་འདོད། །དག་
སའི་བདག་མེད་སྤྱ་རགས་གསུམ་རྟོགས་པའི། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཡང་ཤེས་རབ་ཆ་
ཡིན་ཞིང་། །ཆོས་སྒྲུའི་ལག་རྫེས་གཙོ་བོར་འཛིན་བྱེད་བྱིར། །འདིར་གསུངས་
རྟགས་འདིས་ཤེས་རབ་ཆ་ཀྱན་འགྲུབ། །གསེར་འབྲིང་ཆོགས་ལམ་ལ་ཡང་སྒྲོར་བ་
གསུམ། །སྟོམ་ཚུལ་གསུངས་པར་འབྲུལ་ནས་ཐོབ་པོ་ཞེས། །ཁ་ཅིག་འདོད་ཀྱང་མི་
འཐད་རྫེས་ཀྱི་ཆོ། །བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་གྱི་སྐབས་མ་བཙུམ་བྱིར། །ཚྱོད་ཚུལ་
འདི་དག་ཁ་ཅིག་དབྱ་སེམས་དང་། །ཁ་ཅིག་ཐལ་རང་ཁོ་ནའི་ཚྱོད་ཚུལ་ཟེར། །ལ་ལ་

དེ་གཉིས་མི་འཐད་འདི་དག་ནི། །མདོ་ལས་དངོས་བསྐྱེད་ཚུད་པ་ཡིན་ཕྱིར་
ཟེར། །གསུམ་ཀ་མི་འཐད་འདི་ལ་དོན་སྤྲུང་། །སེམས་ཅམ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིས་ཚུད་
ཚུལ་ཏེ། །ཐལ་རང་སེམས་ཅམ་གསུམ་གྱིས་ལན་རེ་ཡང་། །ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བྱུང་
མཐའ་རང་རང་གི། །བདེན་གཉིས་འཛོག་མཆོམས་སྤྲ་རགས་མི་མཚུངས་
ཕྱིར། །མདོར་གསུངས་བྱུང་མཐའ་ཚུད་ཚུལ་མིན་དགོས་ན། །བྱུང་མཐའ་ཚུད་ཚུལ་
མདོ་དོན་མིན་པར་འགྱུར། །ཁ་ཅིག་གཞན་གསོད་ཆིས་པ་མདོན་ཞེན་གྱིས། །གསོས་
པས་སློག་གཅོད་ལས་ལམ་རྫོགས་པར་སྤྲ། །ཆི་ལམ་མི་ལ་སེམས་མེད་ཕྱིར་ན་
དེ། །མི་འཐད་པ་མ་བསད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་ཕྱི་ནས་ལས་ལམ་རྫོགས་
གསུངས་པ། །གཞོད་སེམས་བྱས་བསགས་ཆང་བ་ཡིན་ནམ་དཔུང། །རོང་སྟོན་དེར་
སྤྲིག་གསོག་ན་པམ་པ་ཡང་། །འབྱུང་ཞེས་ཚུད་དེ་བཅས་དབང་མ་དགོངས་སོ། །

འདི་ལས་འཕྲོས་ཏེ་མདོར་གསུངས་ཐུན་ཀ་ནི། །ལས་མེད་ལས་འབྲས་དོན་
དམ་ཐལ་བ་དང་། །ལུང་འགལ་ཆི་ལམ་ལས་གསོག་ཐལ་བ་བཞི། །ཉིན་ཡང་ལས་
མེད་ཐུན་ཀ་དང་བོ་འོ། །དོན་དམ་དུ་འདོད་ཀྱང་རྫོབ་ཏུ་ན་དཔེ། །མ་བྱུང་ཞེན་པས་
གསོས་ན་བྲེ་འཕེལ་ཕྱིར། །འོ་ན་ཆི་ལམ་ལས་ཀྱང་བྲེ་འཕེལ་དུ། །འགྱུར་ཕྱིར་དོན་
དམ་ཐལ་བ་གཉིས་པའོ། །ལས་ནི་དམིགས་བཅས་སྤྱེ་ཕྱིར་མདོན་ཞེན་གྱིས། །འཕེལ་
བ་བདེན་ཕྱིར་མ་ཡིན་རྒྱུ་ཕྱིར་མིན། །གཉིས་པར་བརྒྱུད་སྟོང་བདེ་གཤེགས་ལས་
གསོག་འཕངས། །དམིགས་བཅས་སྤྱེ་ན་མདོ་ལས་ཆོས་རྣམས་ཀྱན། །དཔེན་
གསུངས་ལུང་འགལ་ཐུན་ཀ་གསུམ་པའོ། །དཔེན་པ་དོན་དམ་སྤྱེ་བ་རྒྱུ་ཕྱིར་
དུང་། །ཆི་ལམ་ལས་ལམ་རྫོགས་འགྱུར་བཞི་བ་སྟེ། །རབ་འབྱོར་མ་འོངས་རྒྱལ་

འབྱུང་དོན་ཡོད་ཕྱིར། །བྱམས་པར་ཁ་འཕངས་དེས་གྲུང་སྐྱོན་ཀ་ཡི། །འཁོར་གསུམ་
མི་དམིགས་གསུངས་ཏེ་དོན་གྱི་ལན། །དེ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུབ་བྱེད་ཞིང་དག་
དང་། །ཐབས་མཁས་གཙོར་བསྐྱོན་གྱུན་གྲུང་ཆོགས་གཉིས་འབྲས། །ཁྱད་པར་
ཐབས་མཁས་འབྲས་བུ་བདུད་ལས་རྒྱལ། །བདུད་གྲུང་བཞི་སྟེ་གང་ཞིག་འཆི་བ་
ནི། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་ཐོ་སྤྲ་རགས་དང་། །གང་གིས་འཆི་བ་ཉོན་མོངས་བག་
ཆགས་བཅས། །འཆི་བའི་ཐོ་སྤྲ་རགས་འཆི་བདག་བདུད། །དེ་ལས་འདའ་བའི་
བར་གཙོད་འདོད་ལྟ་དང་། །དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཅི་རིགས་ལྟའི་བུའི་བདུད། །ཁ་ཅིག་བདུད་
བཞི་རྒྱན་ཆད་མི་རིགས་ཏེ། །འདོད་ལྟ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་འགྱུར་བྱིར་ཟེར། །མ་ཁྲབ་
དན་འགོ་རྒྱན་ཆད་གསུངས་བྱིར་ཐོ། །བདུད་བཞི་རགས་པ་ཅུ་ལས་འདའ་ཚུལ་
ནི། །ཐེག་དམན་ལྷག་མེད་ཆེ་དང་དག་བཅོམ་ཆེ། །གཉིས་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཆེ་དང་
མཐོང་ལམ་ཆེ། །རིམ་བཞིན་བྱི་མ་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དུས། །གཞན་གསུམ་ས་
བརྒྱད་ཆེ་འོ་ཁ་ཅིག་གིས། །རགས་པ་མི་སྦྱོར་ཐེག་དམན་གང་ཐག་བཞིར། །སྤར་
བཞིན་བཤད་པ་མི་རིགས་བདུད་བཞིའི་གཡུལ། །གཅིག་ཅར་བཅོམ་དང་ལྷན་གྲུབ་
འཕྲིན་ལས་ཀྱི། །གཏེར་མངའ་སྤྱོད་གསུམ་མཛོན་གྱུར་དུས་མཉམ་བྱིར། །

མཚུག་གི་དོན།

ཚུལ་འདིར་འབད་བ་ལས་བྱུང་ལེགས་བྱས་མཐུས། །ཐོས་པའི་རྗེས་འཇུག་
སྤྱབ་པ་མཐར་བྱིན་ཅིང་། །ཁྱད་པར་བྱམས་མགོན་ཉིན་བྱེད་ཤར་བའི་ཆེ། །གསུང་
གི་བདུད་ཅིའི་ཐོ་ཡིས་ཆོམ་པར་ཤོག །

༥ ཞེས་བྱའི་འཁོར་ལོ་ཡངས་པའི་འཆི་མེད་ལམ། །བཟོད་པའི་མཁའ་དབྱེད་
ཆེ་ཞེས་འཇུག་ཆུབས་ཅན། །ལེགས་བཤད་ག་བྱར་ཐེགས་པ་འབྲུམ་གཡོ་
བ། །དཔལ་ལྷན་ཆེ་མ་སྤྲིང་གི་ལྷན་སེལ་རྒྱལ། །

སྐབས་བཞི་པའི་ཆོག་དོན་ཀྱན་ཆང་ཞིང་། དཀའ་གནད་ནམས་གསལ་བར་
ཕྱེ་སྟེ་མདོར་བསྐྱེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསོལ་བ་ཡང་ཡང་བཏབ་པ་
བཞིན། ཡ་ཤེ་ཆེ་མ་མཆན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་དགོན་མཆོག་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་མེ་
དཔལ་བཟང་པོ་ཉིད་དགྲུང་ལོ་ཉེར་ལྷ་བཞེས་པ་མེ་རྟའི་ལོར་ལྷ་ལྷན་མཆན་
བཏགས་གནང་ནས་མདོ་སྤྲད་དུ་ཕེབས་ཁར་ཕེབས་རྒྱའི་ག་སྤྲིག་དང་། དོན་གཉེར་
བ་གངས་མེད་པ་ལ་འདོད་ཆོས་མང་པོ་གནང་དགོས་པས་བྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
སྐབས་བྱུག་དཔེ་ལ་གསར་དུ་གཟིགས་ལོང་མ་བྱུང་ཡང་འབྲུལ་དུ་སྐྱགས་ལ་གང་
བཞུགས་ནམས་སྒོ་མང་ཆེ་མ་སངས་རྒྱས་དོ་རྗེའི་སྐྱ་སྐྱེ་གཤགས་པ་རྒྱལ་མཆན་
བདག་ལ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་ཆོས་སྟེ་ཆེན་པོར་འདྲིན་ཆོས་སུ་བཅེ་བས་
རྗེས་སུ་གནང་བ་ཡིན་ནོ། ། །སྐར་མ་རྒྱ་ལོ། ། །

བར་བྱང་སྒྲོན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་དལ་འབབ་སྤྱང་།
ཆོག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲུག་གསུམ་གྱི།
དེ་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།

དཔར་དུ་བསྐྱུན་བའི་ནམ་དཀར་བྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྒྲོང་ཐག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་བའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྒྲོན་ནམ་འབྲེན་ལྟ་སེལྟེའི་རིང་ལུགས་སྒྲོ་ཀྱན་
ནས་རྒྱས་བ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བར་བསྐྱུན་བྱལ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་
རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བཤེས་སྒྲོན་ཆོག་ཏུ་ལྟུང་དགེ་སྦྱོར་ཆོས་
སྤྲུལ་བ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ།

༄༅། ། རམ་ཏུ་མཉམ་བུ་དྲུག་ཀྱི་ ཡུལ་ན་དྲུག་ཀྱི་སྒྲོ་ ཡུལ་དེ་སྤྱོད།
ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གྲག་བ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཆེ་འགོ་མ་ཡུག་གི་ཉིས་བ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་ཅུ་རྒྱུད་
ལས་གསུངས་སོ།

